Gemeente Amstelveen

NOTA SOCIAAL DOMEIN

2023-2026

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt de Nota Sociaal Domein 2023-2026 van de gemeente Amstelveen. Dit document biedt een overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen, uitdagingen en doelen die wij de komende jaren zien in onze gemeente. Voor onze inwoners zetten we in op de menselijke maat. Iedere inwoner heeft zijn of haar eigen verhaal. En dat verdient maatwerk. Wij willen alle inwoners die dat nodig hebben helpen om hun zelfredzaamheid te vergroten. En we willen ze de kans bieden om onbeperkt mee te doen in Amstelveen.

Het was de afgelopen jaren voor veel mensen een moeilijke tijd. Corona, de oorlog in Oekraïne, de energiecrisis en andere ingrijpende gebeurtenissen hebben hun sporen achtergelaten. De kansenongelijkheid is daardoor helaas groter geworden. Deze ontwikkeling willen we omdraaien. Al onze inwoners zijn gelijk en zij verdienen gelijke kansen.

Om dit te bereiken versterken we de dienstverlening. Nog meer dan voorheen zorgen we voor een eenvoudige en laagdrempelige toegang. We gaan uit van vertrouwen en stellen de vraag van de inwoner centraal. We maken de weg naar de gemeente en de mogelijkheden die wij bieden makkelijker bereikbaar. Als organisatie blijven we doorontwikkelen om onze inwoners zo goed mogelijk van dienst te kunnen zijn. We werken integraal en versterken de wijken, zodat kwetsbare inwoners de hulp krijgen die zij verdienen.

We ondersteunen onder andere met werk, gezondheid, veiligheid, betrokkenheid en financien. Uiteindelijk willen we dat iedereen zo zelfstandig mogelijk functioneert. Dit alles moet onze inwoners in staat stellen om gezond en zonder belemmeringen te leven. Kinderen en jongeren, hun ouders, mensen met een beperking, onze internationale samenleving, onszelf en u. We zijn allemaal onderdeel van dezelfde gemeente. En iedereen hoort erbij, dus laten we naar elkaar omkijken en er voor elkaar zijn. Wat kunt u vandaag doen om te helpen? En wat kunnen wij doen om u te helpen? Zo maken we Amstelveen samen nog mooier!

Met sociale groet,

Marijn van Ballegooijen en Frank Berkhout

Wethouders Sociaal Domein

Inhoudsopgave

I Inleiding 4

II Beschrijving sociaal domein 6

III Visie 9

IV De twee speerpunten: menselijke maat in dienstverlening en versterking netwerken in kwetsbare wijken 10

V Trends en ontwikkelingen 14

VI Maatschappelijke doelstellingen van Amstelveen 18

Doelstelling 1 inwoners voelen zich betrokken bij elkaar 19

Doelstelling 2 inwoners hebben een baan of een opleiding die bij hen past 20

Doelstelling 3 inwoners ervaren zo min mogelijk financiële belemmeringen 21

Doelstelling 4 jeugdigen groeien gezond en veilig op en kunnen zich optimaal ontwikkelen 22

Doelstelling 5 inwoners beheersen de Nederlandse taal en hebben kennis van de samenleving 23

Doelstelling 6 inwoners helpen elkaar 24

Doelstelling 7 inwoners functioneren zo zelfstandig mogelijk 25

Doelstelling 8 er is minder geweld in afhankelijkheidsrelaties 26

Doelstelling 9 inwoners zijn in staat gezond te leven 27

VII Financiën sociaal domein en bedrijfsvoering 29

Bijlagen Amstelveen in cijfers 30

Bijlage - Doelstellingen: Samenhang met Coalitieakkoord 2022 – 2026 en uitvoering 36

1 INLEIDING

‘Nederland is onmiskenbaar een welvarend land. Uit onderzoeken komt steeds naar voren dat de meeste mensen gelukkig zijn met hun leven, maar dat er tegelijkertijd sprake is van groeiende onzekerheid, toenemende ongelijkheid, verschillen in de mate waarin mensen meedelen in de economische groei en een onderhuids maatschappelijk ongenoegen.” Zo schrijft de Sociaal Economische Raad in haar rapport ‘Zekerheid voor mensen, een wendbare economie en herstel van de samenleving’. Nota Sociaal Domein 2023-2026 gaat door op deze thema’s.

Voor u ligt de nieuwe Nota Sociaal Domein 2023-2026 van de gemeente Amstelveen. Het is een overzichtsnota die kort en bondig inzicht geeft in de belangrijkste ontwikkelingen, opdrachten en beleidsnota’s van het sociaal domein. Deze nota is een update van de vorige Nota Sociaal Domein uit 2019 en borduurt voort op dezelfde doelstellingen. Deze doelstellingen zijn nog steeds relevant en wij vinden het belangrijk om de ingezette beleidslijnen, en met name de uitvoering daarvan, met kracht te vervolgen. De verdere uitwerking komt aan de orde in afzonderlijke beleidsnota’s en deelplannen.

Amstelveen is een aangename, leefbare en groene stad met goede voorzieningen. Daardoor scoort Amstelveen vaak hoog in landelijke lijsten die dit meten. Ook in het Sociaal Domein gaat veel goed. Het is de wens dit te handhaven en het soms beter te doen. Onze inwoners zijn het meest gebaat bij een goede en zorgvuldige uitvoering, met oog voor de menselijke maat. In wijken waar veel kwetsbare inwoners wonen willen we een tandje bijzetten met een wijkgerichte aanpak en hulp nabij.

Dit sluit aan bij het Coalitieakkoord 2022- 2026 ‘Warm hart voor Amstelveen – met kansen voor de toekomst’. De dragende elementen in het akkoord zijn daarin aangeduid als werken aan een gezond en groen Amstelveen, ontwikkelen in balans met voorzieningen, Amstelveen heeft hart voor iedereen, de gemeente heeft een gezicht en onze plannen passen bij de beschikbare uitvoeringskracht. Voor de periode 2023-2026 wordt fors geïnvesteerd in onderwerpen als preventie, armoedebestrijding en mentale gezondheid.

Naast onze inhoudelijke speerpunten hebben we aandacht voor de betaalbaarheid van ondersteuning en zorg en zetten we ons in voor een duurzaam zorgstelsel. Dat betekent onder andere dat we naast het bieden van goede hulp en preventie ook blijven inzetten op normaliseren. Dit houdt in dat we de hobbels in het leven niet te veel problematiseren en dat we uitgaan van mogelijkheden en herstel van het gewone leven. Niet alle problemen kunnen (door de gemeente) worden opgelost: de inwoner heeft hierin ook een eigen verantwoordelijkheid. Trends en (landelijke) ontwikkelingen zorgen ervoor dat we op sommige beleidsterreinen moeten bijsturen terwijl we op andere terreinen gestaag kunnen doorgaan met reeds ingezet beleid.

Wij vinden het van groot belang de bestaande dienstverlening in het sociaal domein voort te kunnen zetten en de bekendheid, zichtbaarheid en toegankelijkheid van dienstverlening en diverse voorzieningen te vergroten, in het bijzonder in kwetsbare wijken. Daarmee maken we werk van punten die zijn opgenomen in het coalitieakkoord 2022-2026.

Leeswijzer

In deze overzichtsnota beschrijven wij wat onze visie is op het sociaal domein, hoe het sociaal domein is georganiseerd, welke (landelijke) trends en ontwikkelingen er op ons af komen en welke doelstellingen we nastreven, inclusief een opsomming van de bijbehorende beleidsnota's. We gaan in op twee belangrijke speerpunten van de uitvoering, namelijk een goede dienstverlening met oog voor de menselijke maat en het versterken van netwerken in wijken met extra aandacht voor kwetsbare wijken.

Er worden negen maatschappelijke doelstellingen benoemd, afgeleid van de doelstellingen uit de vorige nota. Per doelstelling schetsen we kort de stand van zaken: "wat we zien gebeuren in de samenleving", waarom het belangrijk is om daaraan iets te doen, wat we daarvoor doen, welke indicatoren we gebruiken en welke beleidsnota's of uitvoeringsplannen daarbij horen.

De nota sluit af met een financiële paragraaf.

II BESCHRIJVING SOCIAAL DOMEIN

Onder de term 'sociaal domein' verstaan we alle inspanningen die de gemeente verricht rondom werk en inkomen, participatie en zelfredzaamheid, zorg en jeugd, op basis van onder andere de volgende wetten: Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), Participatiewet, Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, Wet inburgering en de Jeugdwet. In de ruime, integrale zin van het woord vallen onder 'sociaal domein' ook alle aanverwante velden en wetten, zoals onderwijs, leerplicht, minimaregelingen, (jeugd)gezondheidszorg, Wet publieke gezondheid (WPG) en Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (WVGGZ). Deze nota spitst zich vooral toe op de rol van de gemeente en de gemeentelijke taken.

De organisatie van het sociaal domein in de gemeente Amstelveen

Het Sociaal Domein in de gemeente Amstelveen bestaat uit verschillende afdelingen en vakteams. Er is sprake van samenwerking met diverse (externe) aanbieders, diensten, organisaties en andere gemeenten. Samen werken wij continu aan een goede dienstverlening aan de inwoners die hulp of ondersteuning nodig hebben. Er wordt gewerkt vanuit het principe dat hulp 'zo kort en licht als mogelijk, zo zwaar en lang als nodig' is en vanuit de integrale gedachte 'één gezin, één plan'. De medewerkers van de gemeente geven indicaties en beschikkingen af voor diverse hulpvormen. Voor jeugdhulp geldt dat er ook andere wettelijke verwijzers zijn, nl. huisartsen, medisch specialisten en de jeugdbescherming. Naast de gemeentelijke vakteams die zich met een speciaal vakgebied bezig houden zijn er twee gemeentelijke teams specifiek belast met problematiek in de breedte: het Sociaal loket en het Sociaal Team. Voor werkzoekenden en inwoners die een opleiding willen volgen is er het Werkplein AA.

Sociaal loket

Het Sociaal loket, voorheen bekend als 'Amstelveenloket' is de integrale toegang van het sociaal domein. Inwoners kunnen er terecht met vragen over jeugdhulp, Wmo/zorg, welzijn, een bijstandsuitkering, schuldhulpverlening, regelingen voor inwoners met een laag inkomen of minimaregeling en urgente woonproblematiek.

Het Sociaal loket is niet als een vast team georganiseerd, maar bestaat uit medewerkers die rouleren vanuit de verschillende vakteams. Zij werken een dag(deel) per week in het loket en verspreiden de kennis die zij opdoen in het loket in het eigen vakteam. Het loket geeft informatie en advies, voert vraagverhelderingsgesprekken, bekijkt met de inwoner de mogelijkheden in het preventieve voorveld en/of welke ondersteuning van de gemeente nodig is. Het is ook de toegang tot het Meldpunt Zorg van de GGD. Inwoners kunnen als zij dat wensen een onafhankelijke cliëntondersteuner inschakelen.

De komende jaren is er extra aandacht voor het loket met focus op de inwoner, die in één keer goed geholpen moet worden. Het versterken van integraal werken is daarbij een belangrijk aandachtspunt. Daarom zorgen we ervoor dat medewerkers zo gemakkelijk mogelijk kunnen verbinden en samenwerken met interne collega's en netwerkpartners. Wij vinden het belangrijk dat inwoners de medewerkers van de gemeente persoonlijk kunnen spreken. Voor baliebezoek is het loket op afspraak open. Een vrije inloop is veelal ook mogelijk. Voor het laagdrempelig beantwoorden van vragen over de digitale overheid is er een Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) bij de bibliotheek. De recente verschuiving van landelijke naar lokale subsidieverstrekking is een kans om dit Informatiepunt in samenhang met de bestaande lokale toegang te versterken. De verdere ontwikkeling van het Sociaal loket krijgt de komende jaren aandacht in het programma 'menselijke maat' in de pijler 'laagdrempelige toegang tot het sociaal domein'.

Sociaal Team

Het Sociaal Team ondersteunt inwoners met meervoudig complexe problematiek. Dat wil zeggen: problemen op meer dan twee leefgebieden, waarbij zelfredzaamheid en perspectief in het leven onder druk staan. Dit team richt zich op het vergroten van zelfredzaamheid zodat inwoners weer grip op het leven ervaren. Extra focus ligt op het borgen van de veiligheid van kinderen en kwetsbare personen. Het Sociaal Team is bij uitstek een multidisciplinair team, met medewerkers vanuit verschillende specialismen. Het Sociaal Team biedt integrale, systeemgerichte en oplossingsgerichte ondersteuning aan:

1. huishoudens met problemen op twee of meer leefgebieden, waarbij de zelfredzaamheid beperkt of niet aanwezig is;
2. overlastgevers en zorgmijders;
3. huishoudens waar huiselijk geweld speelt;
4. huishoudens in een zorgtraject na een tijdelijk huisverbod;
5. huishoudens waar meervoudige en transgeneratieve problematiek speelt;
6. huishoudens die in aanmerking komen voor een specifiek zorgtraject (IHV13w) ter voorkoming van een jeugdbeschermingsmaatregel*

** IHV13w staat voor 'intensieve vrijwillige hulpverlening in een traject van 13 weken'. Dit is een werkwijze die door het Sociaal Team uitgevoerd wordt. Het is een gecombineerd hulpaanbod van volwassenen-GGZ en jeugdhulp met als doel om de veiligheid van minderjarige kinderen te vergroten in een relatief kort traject van dertien weken. Dit alles ter voorkoming van een dwangmaatregel (Ondertoezichtstelling), die door een gecertificeerde instelling zou moeten worden uitgevoerd.*

De toegang naar het Sociaal Team verloopt via het Sociaal loket of via zorgprofessionals en is daarmee niet rechtstreeks toegankelijk voor inwoners. Het Sociaal Team heeft een regierol in een complex speelveld van diverse afdelingen binnen de gemeente, betrokken dienstverlenende instanties, hulp- en zorgverleners. Daarom is er de komende periode extra aandacht voor de positie van het Sociaal Team in dit speelveld en voor het aanscherpen van deze rol.

Werkplein AA

Het Werkplein AA is de laagdrempelige toegang voor onze inwoners op het gebied van werk, scholing en re-integratie. Het Werkplein ondersteunt inwoners richting werk en of scholing, altijd dicht bij huis. Daarbij is ook aandacht voor laaggeletterdheid. Er is oog voor de menselijke maat en voor de basis op orde: kwaliteit wordt getoetst aan kaders, er wordt planmatig en projectmatig gewerkt. Het Werkplein richt zich op een duurzame uitstroom van werkzoekenden. Daarom kunnen inwoners met behoud van uitkering een opleiding volgen. Deze opleiding draagt eraan bij dat zij duurzaam aan het werk blijven.

Outreachend werken

Naast hun werk vanuit het raadhuis gaan de medewerkers van verschillende afdelingen wanneer nodig ook op huisbezoek. Jongerenwerkers zijn aanwezig op alle middelbare scholen. Daarnaast zijn jeugdhulpverleners actief op alle Amstelveense basisscholen. Op deze manier zijn ze direct benaderbaar voor ouders en leerkrachten. Problemen kunnen zo in een vroeg stadium worden herkend.

Hulpaanbod en contractering

Via aanbesteding koopt de gemeente een divers hulpaanbod in. Over het algemeen contracteert de gemeente meerdere aanbieders binnen een raamcontract. Op deze wijze kunnen inwoners zoveel mogelijk zelf een keuze maken voor een bepaalde aanbieder. Ook kan het een manier zijn om wachtlijsten bij een bepaalde aanbieder te omzeilen door voor een andere aanbieder te kiezen. Bij sommige zorgsectoren gaat dit niet op omdat daar sprake is van een personeelstekort in de volle breedte. Inwoners kunnen zelf kiezen of zij hulp in natura of een persoonsgebonden budget willen ontvangen. Het contractmanagement maakt afspraken met aanbieders over de dienstverlening, het resultaat, de prijs en de kwaliteit. Naast dit (gespecialiseerde) aanbod wordt ook gewerkt aan een sociale basis voor iedereen, bijvoorbeeld met welzijnswerk en preventief jeugdaanbod, waarmee geïndiceerde hulp deels voorkomen kan worden. De GGD speelt hierin een belangrijke rol met de uitvoering van de Wet Publieke Gezondheid.

Samenwerking: regierol in beleidsteams Sociaal Domein

Behalve de uitvoerende rol in het sociaal domein heeft de gemeente ook een regisserende rol. De gemeente werkt met vele externe partners samen. De diverse beleidsteams sturen op het gezamenlijk bereiken van maatschappelijke doelen met partijen als de GGD, welzijnsorganisaties, huisartsen, (passend) onderwijs, jeugdhulpaanbieders, zorgkantoren et cetera.

Kwaliteitscyclus en participatie

We leren in het sociaal domein over onze uitvoering. Niet alleen van eigen evaluaties en herijkingen, maar ook van gesprekken met adviesraden en van klachten. De ervaring van inwoners met onze dienstverlening in het sociaal domein houden we bij met cliëntervaringsonderzoeken. Verder krijgt de gemeente gevraagd en ongevraagd advies van de Participatie Raad Sociaal Domein (PSD) en van de Cliëntenraad Minima.

We leren van klachten. Deze behandelen we in eerste instantie informeel in een gesprek. De meeste klachten worden op die manier naar tevredenheid afgehandeld. Wanneer dit niet zo is, is een formele afhandeling mogelijk met hoor en wederhoor.

De kwaliteit wordt geborgd door registratie van hulpverleners bij het Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ) of bij Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (BIG) en door het toezicht vanuit de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ). Vanuit de gemeente zien contractmanagers toe op de kwaliteit van zorg van aanbieders.

III VISIE

Wij willen dat alle inwoners, met of zonder beperkingen, mee kunnen doen in de samenleving. En dat ieder kind veilig en gezond kan opgroeien. Inwoners moeten zelf regie kunnen voeren over hun leven.

Amstelveen bevordert zelfredzaamheid en financiële zelfredzaamheid van haar inwoners door te zorgen voor goede voorzieningen, zoals voor iedereen toegankelijke wijkcentra, sportvoorzieningen en preventief aanbod van diverse aard. Soms zit het tegen en is er een helpende hand nodig. Als gemeente zijn we er op die momenten, ook als dit langdurig nodig is. We bieden dan ondersteuning op maat, met oog voor onze inwoners.

Amstelveen wordt gezien als een prettige gemeente om te wonen en met de meeste Amstelveners gaat het (meer dan gemiddeld) goed. Er zijn echter ook inwoners met wie het aanzienlijk minder goed gaat. We zien dat er sprake is van kansenongelijkheid. Het maakt uit of je goed Nederlands spreekt, goed kunt lezen en schrijven, of je ouders een goede opleiding hebben, of er voldoende geld is, of je gezond bent, een beperking hebt, of dat dit niet het geval is. Recentelijk zijn er onderwijsachterstanden ontstaan als gevolg van Corona, die de kwetsbaarste groep het hardste raakt. Des te meer van belang dat we kansengelijkheid bevorderen. Soms vinden juist kwetsbare inwoners het moeilijk om hun weg te vinden als zij een hulpvraag hebben, vooral als er sprake is van meerdere problemen tegelijk.

Landelijk gezien is het vertrouwen in het openbaar bestuur afgenomen, onder andere als gevolg van de kinderopvangtoeslagaffaire. Dit wantrouwen beperkt zich niet tot de Belastingdienst maar strekt zich uit naar alle overheidsdiensten, waaronder gemeenten. We willen dit vertrouwen terugwinnen door nog meer focus te leggen op een zorgvuldige, eerlijke en menselijke dienstverlening. De menselijke maat staat hierbij voorop. We denken in mogelijkheden en oplossingen in plaats van beperkingen, en zorgen voor een excellente communicatie en begeleiding van inwoners die om hulp vragen.

Met een collectieve aanpak gericht op onze dienstverlening in de wijken en specifiek gericht op inwoners van een aantal kwetsbare wijken proberen we het verschil te maken. We moeten keuzes maken waar we op inzetten. In wijken waar het doorgaans goed gaat, maken we pas op de plaats. We zorgen voor voldoende voorzieningen voor iedereen, maar zetten extra in op de kwetsbare wijken.

In de komende periode willen wij daarom focussen op de volgende twee speerpunten:

1. Versterking dienstverlening aan inwoners die hulp nodig hebben: menselijke maat;
2. Versterking van netwerken in kwetsbare wijken.

In het volgende hoofdstuk werken we beide onderwerpen nader uit. De gemeenteraad wordt over de voortgang geïnformeerd.

IV DE TWEE SPEERPUNTEN: VERSTERKING DIENSTVERLENING EN VERSTERKING NETWERKEN IN KWETSBARE WIJKEN

Speerpunt 1: Versterking dienstverlening: Menselijke maat

We zien graag het vertrouwen vanuit inwoners in de gemeente versterkt door met samenwerkingspartners de menselijke maat leidend te laten zijn in de uitvoering: we stellen de vraag van de inwoner centraal. De komende jaren werken we nog meer vanuit het doel de dienstverlening en communicatie in lijn te brengen met de behoefte van de inwoner. Onze definitie van de menselijke maat is dat 'de inwoners van Amstelveen zich gehoord, gezien en geholpen voelen'. Het is onze ambitie om daarvoor te zorgen.

Deze ambitie hebben we uitgewerkt, in de vijf pijlers van een toekomstbestendige dienstverlening:

1. Een eenvoudige en laagdrempelige toegang

- We willen dat inwoners weten welke ondersteuning de gemeente kan bieden en dat het eenvoudig is om in contact te komen of een aanvraag te doen.

2. Een klantvriendelijke bejegening

- Inwoners die in contact zijn met de gemeente voelen zich gezien, gehoord en geholpen.
- Het is duidelijk wat de gemeente verwacht en wat inwoners van de gemeente mogen verwachten.
- De regels die de gemeente uitvoert zijn complex. We helpen inwoners die hulp nodig hebben. Vertrouwen is daarbij het uitgangspunt.

3. Werken vanuit de bedoeling

- Mensen die afhankelijk zijn van de gemeente willen we dienstverlening bieden die zoveel mogelijk aansluit bij de menselijke maat. Zo zorgen we dat de wet- en regelgeving die we uitvoeren, ingezet wordt zoals deze bedoeld is.
- Daar waar het knelt, zoeken we naar een maatwerkoplossing.

4. De klantvraag centraal

- We betrekken de inwoner goed tijdens het intakegesprek en achterhalen de vraag achter de vraag.
- De inwoner krijgt één compleet antwoord, samengesteld vanuit verschillende expertises wanneer dat nodig is.
- Vaak is er een samenloop van zorgen of problemen. Daarom werken we goed samen, zowel binnen de gemeentelijke organisatie als naar buiten én met de inwoner. Dit geldt in het bijzonder bij de overgang van de Jeugdwet naar andere wetten wanneer een jeugdige 18 jaar wordt.

5. Vergroten van lerend vermogen

- We monitoren en reflecteren met het doel om te blijven leren.

Deze uitgangpunten vormen onze ambitie. We zijn een meerjarig programma gestart om hier de komende jaren invulling aan te geven.
Het is een lerende aanpak, waarbij we aansluiten bij wat werkt. De aandacht gaat uit naar het versterken van integraal samenwerken, maatwerk in geval van meerdere zorgen, vakmanschap, maar ook het concreet verbeteren van voorlichting, brieven, formulieren en van onze bereikbaarheid en bekendheid bij inwoners. Er is tot en met 2026 budget beschikbaar voor een extra impuls. Dienstverlening is echter nooit ‘af’. Daarom zetten we een werkwijze neer om structureel de aandacht te houden op de kwaliteit van dienstverlening en communicatie. Periodiek bezien we aan de hand van klantsignalen waar en hoe het beter kan.

Uitvoering geven aan meer oog voor de ‘menselijke maat’ is niet eenvoudig. Aan de ene kant is er de noodzaak van generieke wet- en regelgeving (zodat de gelijke rechten gewaarborgd zijn), terwijl de menselijke maat ook vraagt om rekening te houden met - en waar mogelijk tegemoet te komen aan - de specifieke hulpvraag of ondersteuningsbehoefte vanuit de unieke omstandigheden van de betreffende persoon. Amstelveen hanteert de menselijke maat als kernwaarde in de dienstverlening.

Ook landelijk is er aandacht voor dit speerpunt. Naar aanleiding van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslagen (POK) heeft het Rijk tot 2028 meerjarig (POK)-middelen beschikbaar gesteld aan overheidsdiensten en uitvoeringsorganisaties om de dienstverlening aan inwoners op het gebied van het sociaal domein te versterken. De volgende landelijke actielijnen zijn daarbij voor de gemeente van belang:

1. Versterking wijkteams: uitvoeringscapaciteit en coördinatie tussen de verschillende soorten van hulpverlening in het sociaal domein;
2. Integraal werken in het sociaal domein, vooral bij de aanpak van meervoudige problematiek;
3. Versterking van de gemeentelijke ombudsfunctie (rechtsbescherming).

Deze POK-middelen hebben een sterke overeenkomst met het hier beschreven speerpunt 'Versterking dienstverlening: menselijke maat'. Er is met name ingezet op systeemleren, integraal werken en uitvoeringscapaciteit en organisatie van het Sociaal loket. De komende jaren wordt verder geïnvesteerd in bovenstaande actielijnen.

Daarnaast zijn er in het voorjaar van 2023 door de gemeenteraad drie avonden georganiseerd waarbij inwoners gevraagd werd naar hun ervaringen met de gemeentelijke dienstverlening in het sociaal domein. Vaak werd het belang genoemd van goed luisteren en, zeker bij complexe zaken, de tijd nemen om het gesprek te voeren. Wij zien dit belang: een goede uitvraag kost weliswaar meer tijd (en dus geld) maar is essentieel voor het komen tot de juiste oplossing. Het kan ook leiden tot lagere kosten als bijvoorbeeld ouders en jeugdigen met zware problematiek in één keer goed worden geholpen.

Hieronder staan de belangrijkste opbrengsten van de gesprekken met de raad over de uitvoering van het sociaal domein. De uitkomsten zijn onderdeel van deze nota en krijgen een plek in de uitvoering van het programma 'Menselijke maat'

Een laagdrempelige toegang:
- Vereenvoudiging van aanvragen en processen
- Hulp bij het invullen van formulieren
- Goed luisteren en kijken naar de context
- Een duidelijke website waar informatie goed te vinden is
- Dichtbij scholen en wijken
- Behoefte aan inloopspreekuur
- Behoefte aan een apart telefoonnummer voor sociaal domein
- Andere naam voor het Amstelveenloket

Tips voor tijdens het traject
- Heldere procedures en vervolgstappen
- Duidelijk zijn over wat wel en wat niet kan
- In contact blijven met de inwoner/niet loslaten waar dat niet kan en als nodig een vaste contactpersoon aanwijzen die betrokken blijft tijdens het gehele traject
- Goed samenwerken binnen de gemeente: warm doorverwijzen

Bejegening
- Ruimte geven aan menselijk contact, een luisterend oor
- Uitgaan uit van vertrouwen
- Begrijpelijke taal (aandacht voor minder taalvaardigen)

Lerend vermogen
- Transparant zijn over fouten, ervan leren
- Hierbij luisteren naar de inwoners

Speerpunt 2: Versterking netwerken in (kwetsbare) wijken

Sterke netwerken zijn het sociaal cement voor een wijk of buurt. Veel daarvan is informeel en organiseert zich zelf. Denk hierbij aan het contact tussen buren, even bijspringen bij levensgebeurtenissen, de afvalcontainer buiten zetten, boodschappen doen voor elkaar et cetera. Informele zorg vanuit de omgeving en het netwerk is een fundament voor het sociaal domein. Culturele diversiteit en verschillende normen en waarden zijn daarbij een kans en uitdaging. In het internationaal beleid van Amstelveen is dit geadresseerd.

Naast de informele zelforganisatie van wijkbewoners is er een meer formeel georganiseerd netwerk in wijken van zorg- en welzijnswerkers. Zoals wijkcoaches, ouderenadviseurs, sociaal beheerders en wijkverpleging. Als gemeente investeren we in deze netwerken. Daarbij vinden wij het belangrijk dat partijen inwoners goed kunnen ondersteunen door efficiënte samenwerking en kennisdeling.

We werken uit hoe wijkgericht werken vanuit het sociaal domein onze dienstverlening en die van partners verder kan versterken.

We gaan daarom verder met het verbinden van zorg en welzijn in wijk-netwerken. Dit doen we in nauwe afstemming met alle betrokken partijen zoals de organisatie voor welzijnswerk, wijkverpleging en de gemeente. Als gemeente pakken we daarin een faciliterende of regisserende rol.

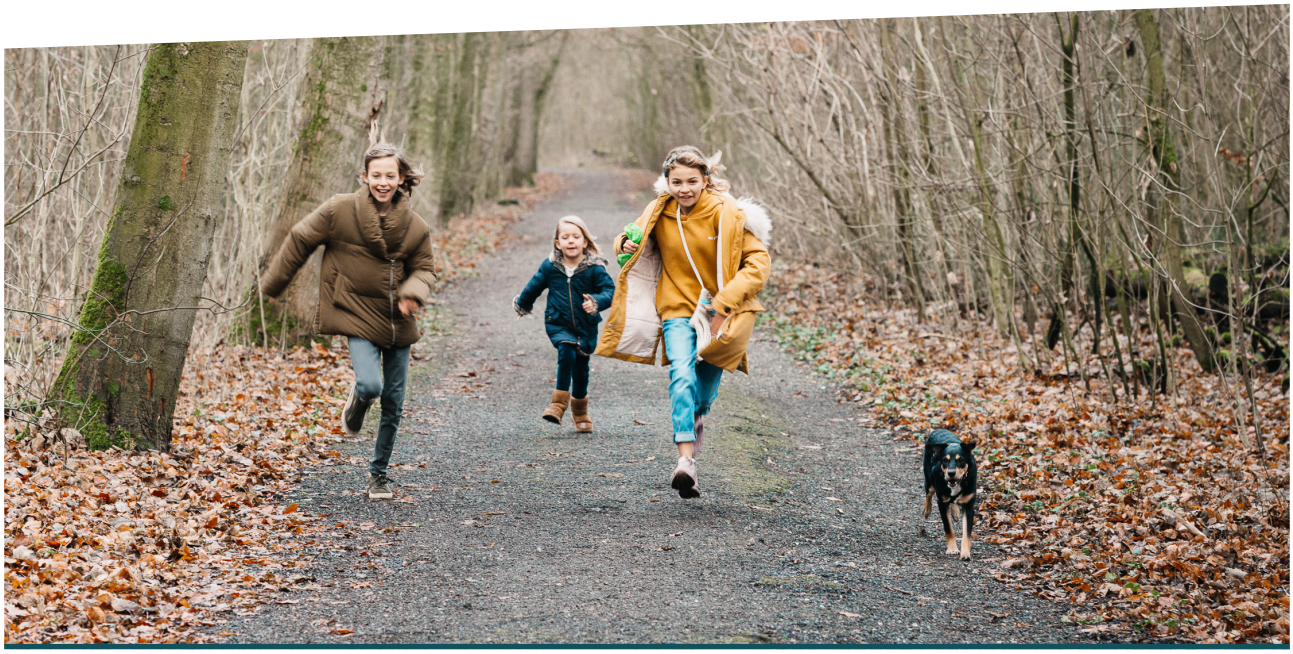
We hebben bijzondere aandacht voor wijken, buurten of straten waarin meer kwetsbare inwoners wonen. Denk aan wijken als Bankras-Kostverloren, Keizer Karel Park, Groenelaan, Uilenstede en Patrimonium. We stimuleren kansengelijkheid en willen meer inwoners bereiken die de gemeente niet zo makkelijk weten te vinden of misschien wantrouwen koesteren naar de overheid. Ook hebben we aandacht voor buurt-specifieke problematiek, zoals de toename van klachten over mentale gezondheid op Uilenstede.

We kijken of we kwetsbare inwoners beter kunnen bereiken door een stevig netwerk in de wijk op te zetten. Een samenwerkingsnetwerk waarvan de leden elkaar goed kennen en dat onder andere zorgt voor het organiseren van preventieve activiteiten voor zowel kwetsbare jeugd als volwassenen. Bijvoorbeeld op een school of op andere locaties waar veel inwoners toch al komen. Een andere belangrijke taak van het netwerk is het fungeren als vraagbaak en als wegwijzer naar hulp of ondersteuning. Maar soms ook als actieve hulpverlener, zoals bijvoorbeeld de gemeentelijke jeugdhulpverleners die al actief zijn op de basisscholen.

We willen de samenwerking tussen jeugdhulp en de school verder versterken, bijvoorbeeld door een goed werkend zorgteam op de basisschool op te zetten. Een team waarin ook de Jeugdgezondheidszorg (GGD JGZ) en de praktijkondersteuner van de huisartsen een belangrijke rol kunnen spelen. Verder wordt onderzocht of er vrij toegankelijk licht hulpaanbod op of via school kan worden georganiseerd. We willen daarbij focussen op enkele wijken/scholen waar relatief de meeste inwoners met een lagere sociaal-economische status wonen, zoals bijvoorbeeld de wijk Groenelaan. Deze plannen moeten nog nader worden uitgewerkt waarbij de instemming en medewerking van de onderwijsbesturen randvoorwaardelijk is. Bij overeenstemming kunnen de plannen als pilotproject(en) worden opgepakt. Er is aandacht voor rolverdeling en hoe we vanuit beschikbare kennis over de wijk keuzes kunnen maken.

Voor de jeugdigen in het voortgezet onderwijs (VO) wordt bekeken hoe de samenwerking tussen onze jongerenwerkers - nu al aanwezig op de scholen voor VO - en het welzijnswerk versterkt kan worden. Een ander voorbeeld van aansluiten in de wijk is de deelname van het Sociaal loket aan de financiële cafés in de wijken. Verder zetten wij waar nodig een wijkregisseur in als verbinder tussen diverse partijen in de wijk en de gemeente.

Het is van belang dat er binnen de gemeente meer samenwerking ontstaat tussen het fysieke en het sociale domein. Het resultaat hiervan is dat in nieuwe ontwikkelingen de realisatie van maatschappelijke voorzieningen vroegtijdig een plek krijgt. En andersom dat onderwerpen als een gezonde leefomgeving ook vertaald worden naar eisen aan de fysieke leefomgeving. Vanuit de omgevingswet zijn er kansen om ontwikkelingen en ontwerp van de buitenruimte te toetsen aan principes vanuit het sociaal domein, zoals gezondheid en toegankelijkheid. Het is daarbij de kunst om aan te sluiten bij de behoefte, kwetsbaarheden en kansen van een buurt of wijk. De ene wijk is de andere immers niet. Op deze manier kan de stad zich in balans ontwikkelen.

V TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

De huidige tijd kenmerkt zich door vele onzekerheden op diverse niveaus. De coronacrisis lijkt naadloos te zijn overgegaan in een vluchtelingencrisis en een energiecrisis. Daarnaast hebben we te maken met oplopende inflatie en een zeer krappe arbeidsmarkt waardoor zorg en dienstverlening in de volle breedte onder druk staan. We zien een toenemende regeldruk om een veilige, open en controleerbare overheid te waarborgen. Tegelijkertijd is het vertrouwen in de overheid niet erg groot. Deze ontwikkelingen hebben invloed op het beleid in Amstelveen.

Landelijk en ook in Amstelveen hebben we te maken met de volgende trends in de samenleving:

1. Demografisch is er sprake van dubbele vergrijzing: meer ouderen die gemiddeld ouder worden. Daarnaast is er een groei van de bevolking. Naast vergrijzing is er ook enige verjonging.
2. Toenemende internationalisering van de bevolking waardoor vooral de groep 25-29 jarigen stijgt. Dit heeft effect op sociale samenhang, onderwijs, kinderopvang en gezondheidszorg.
3. Er is een gebrek aan (betaalbare) woonruimte.
4. Door ruimtegebrek staan maatschappelijke voorzieningen onder druk.
5. Psychosociale aandoeningen (bijvoorbeeld eenzaamheid, depressie) en andere mentale problemen nemen toe.
6. Werkgevers hebben grote moeite om aan geschikt personeel te komen. Er zijn grote arbeidstekorten in de zorgsector met als gevolg wachtlijsten.
7. Er zijn minder vrijwilligers structureel beschikbaar.
8. Meer inwoners hebben moeite mee te komen omdat Nederland regeltechnisch ingewikkeld is, waarin digitalisering belemmerend kan werken. Risicogroepen zijn (licht)verstandelijk beperkten, mensen op leeftijd en anderstaligen.
9. Het vertrouwen in het openbaar bestuur neemt af.

De komende jaren komen er grote landelijke ontwikkelingen op ons af die een belangrijke rol spelen bij onze beleidsontwikkeling en/of uitvoering. Deze ontwikkelingen zijn soms wel en soms niet ingegeven door nieuwe wetgeving. In dit hoofdstuk lichten we de belangrijkste landelijke ontwikkelingen uit, voorzien van een korte toelichting.

Hervormingsagenda Jeugd

De landelijke Hervormingsagenda Jeugd is in juni 2023 vastgesteld. De beschikbaarheid, kwaliteit en betaalbaarheid van de jeugdhulp zijn daarin centrale thema's. De hervormingsagenda is opgebouwd uit acht lijnen:

1. Reikwijdte: jeugdhulpplicht voor de meest kwetsbare jeugdigen en gezinnen
2. Jeugdhulp steviger verbinden aan aanpalende domeinen zoals het onderwijs, volwassenen-ggz en bestaanszekerheid
3. Stevige lokale teams en toegang
4. Terugdringen residentiële jeugdhulp: zo thuis mogelijk
5. Kwaliteitsverbetering en blijvend leren
6. Verbeteren van de organisatie en inkoop van de specialistische jeugdhulp
7. Eenvoudiger uitvoering en inkoop, minder administratieve lasten en aanpak negatieve effecten marktwerking
8. Verbeteren inzicht in het functioneren van het jeugdstelsel met data en monitoring

De invoering van de Hervormingsagenda betekent veel voor de gemeentelijke uitvoering en de inkoop. De inperking van de reikwijdte van (specialistische) jeugdhulp betekent ook dat er meer nadruk wordt gelegd op lichte preventieve hulp. De plannen uit de Hervormingsagenda worden de komende jaren gefaseerd ingevoerd. Voor een deel is nieuwe wetgeving nodig. Dit onderwerp komt nader aan de orde in de jeugd- en onderwijsagenda.

Toekomstscenario jeugd- en gezinsbescherming

Het toekomstscenario is ontwikkeld in gezamenlijk opdrachtgeverschap van het Rijk (JenV en VWS) en de VNG. Het betekent een grote innovatie en verandering in de jeugdbeschermingsketen. Centraal in dit toekomstscenario staat de oprichting van regionale veiligheidsteams waarin de verschillende onderdelen van jeugdbescherming als één team met de gezinnen werken aan een veilige thuissituatie, zonder geweld. De gemeente Amstelveen draagt inhoudelijk bij aan de ontwikkeling in de regio. Op termijn moet het toekomstscenario een structurele oplossing bieden voor de knelpunten in de jeugdbescherming. Landelijk is wetgeving in de maak. De grootste knelpunten lijken overigens het gevolg van arbeidskrapte te zijn.

Gemeentelijke gezinsaanpak laaggeletterdheid

De gezinsaanpak is een onderdeel van de algemene aanpak van laaggeletterdheid. Eind 2024 moeten de Nederlandse gemeenten hierin de regierol vervullen. Ouders krijgen met de gezinsaanpak geletterdheid ondersteuning met als doel dat hun kinderen betere maatschappelijke kansen hebben.

Arbeidsmarkt: Leven lang ontwikkelen

De Sociaal-Economische Raad (SER) werkt aan een actie-agenda om initiatieven voor een 'leven lang ontwikkelen' aan te moedigen. De problemen op de arbeidsmarkt zijn groot en acuut en de oplossing van die problemen is cruciaal om op andere belangrijke dossiers vooruitgang te kunnen boeken. Denk hierbij ook aan de adviezen van de commissie Borstlap over versoepeling van het ontslagrecht, regulering van (flex)werk en een leven lang ontwikkelen.

Deze ontwikkelingen, de voorgenomen herziening van de Participatiewet en de ervaringen in coronatijd maken dat de gemeente bij het uitvoeren van de Participatiewet wendbaar moet zijn en focus moet aanbrengen. De gemeente heeft alles in huis voor wat inwoners op dit vlak nodig hebben.

Doordecentralisatie MOBW

Gemeenten, rijk en andere partijen werken al jaren aan de transitie ‘van beschermd wonen naar een beschermd thuis’. Deze wending moet het mogelijk maken dat mensen met psychische problemen vaker thuis of in hun eigen woonplaats kunnen blijven wonen. Door de inzet van ambulante ondersteuning (Begeleid Thuis) zal verhuizing naar een instelling voor beschermd wonen minder vaak nodig zijn. Om dit te realiseren zijn het woonplaatsbeginsel en het nieuwe objectief verdeelmodel voor gemeenten twee belangrijke instrumenten, die per 2025 worden ingevoerd. Beide maatregelen moeten ervoor zorgen dat elke gemeente voortaan verantwoordelijk is voor de ondersteuning van de eigen inwoners en hiervoor passende middelen ontvangt. Nu ligt deze verplichting nog bij de centrumgemeenten.

Aanpak economische dakloosheid

Gemeenten staan sinds 2021 aan de lat om inwoners die economisch dakloos zijn geworden te ondersteunen. De aanpak economische dakloosheid is een preventieve aanpak waarbij voorkomen wordt dat inwoners die dakloos raken (door bijvoorbeeld echtscheiding, faillissement of huiselijke conflicten) direct in een neerwaartse spiraal terecht komen. De ondersteuning aan deze groep bestaat met name uit begeleiding (basis op orde en zoeken naar vervolghuisvesting). Voor een deel gaat het ook om opvang in een tijdelijke woonvoorziening. In de regio Amstelland is sprake van een schaars aanbod van (tijdelijke) woonvoorzieningen. De aanpak van de woningmarktkrapte is de meest geëigende oplossing om economische dakloosheid te voorkomen, maar loopt in de praktijk tegen grenzen aan.

Wonen, ondersteuning en zorg voor ouderen (WOZO)

Het WOZO-programma bestaat uit verschillende maatregelen, initiatieven en projecten gericht op het anders organiseren van de ouderenzorg. WOZO beoogt de omslag naar ondersteuning en zorg die zich aanpast aan de veranderende voorkeuren van ouderen, en daarbij de financiële en personele druk op de zorg vermindert. Doel is te komen tot toekomstbestendige en passende zorg en ondersteuning, samen met de patiënt, op de juiste plek. Ouderen moeten en willen vaak langer (zelfstandig) thuis blijven wonen. Hiermee wordt de druk op het sociaal domein vergroot. Tegelijkertijd zijn er kansen omdat vitale ouderen graag een bijdrage leveren. Daarvoor loopt het GGD programma ‘vitaal oud worden’.

Integraal Zorg Akkoord (IZA) en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Mensen worden steeds ouder en het aantal chronisch zieken neemt toe. Tegelijkertijd zijn er steeds minder mensen die werkzaam zijn in de zorg, wat leidt tot personeelstekorten. De zorg staat onder druk. Om de zorg op termijn voor iedereen toegankelijk te houden, kwalitatief goed en betaalbaar is landelijk het Integraal Zorg Akkoord (IZA) 2023-2026 gesloten, waarin oplossingsrichtingen worden geschetst. Belangrijke speerpunten die de gemeenten raken zijn onder andere:

1. Regionale samenwerking
2. Samenwerking sociaal domein, huisartsenzorg en GGZ
3. Gezond leven en preventie

Hierbij gaat het over het versterken van de rol van de gemeente in de preventie van (chronische) aandoeningen en het bevorderen van een sterke sociale basis, zodat meer mensen langer zelfredzaam blijven en meer in de samenleving met elkaar kunnen opvangen. Een deel van de ambities rond preventie en sterke sociale basis waarvoor de gemeenten aan de lat staan, zijn nader uitgewerkt in het landelijke Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

Beide akkoorden brengen vanaf 2023 extra middelen voor gemeenten met zich mee voor het uitvoeren van de in de akkoorden afgesproken opgaven: de middelen worden toegekend via Specifieke uitkeringen (SPUK GALA en SPUK IZA). Deze middelen zijn ook bedoeld voor de uitvoering van het WOZO-programma.
Een aantal bestaande landelijke programma's is opgenomen in de nieuwe regeling voor de uitvoering van GALA. Bijvoorbeeld de brede regeling combinatiefunctionarissen, gezond in de stad, sportakkoord en kansrijke start, waar onze gemeente in eerdere jaren ook rijksmiddelen voor ontving. De SPUK GALA kan elke gemeente voor zich aanvragen. De SPUK IZA kan alleen regionaal worden aangevraagd door een mandaat houdende gemeente. Amstelveen wordt mandaatgemeente namens de Amstellandgemeenten, met uitzondering van Diemen.

De gemeente werkt op dit vlak regionaal samen met omliggende gemeenten, zorgverzekeraars, het zorgkantoor en andere partners in de zorg en welzijnssector. Gezamenlijke informatie wordt gedeeld in een regiobeeld en wordt uiteindelijk uitgewerkt in een regioplan.

VI MAATSCHAPPELIJKE DOELSTELLINGEN VAN AMSTELVEEN

In dit hoofdstuk zijn de maatschappelijke doelstellingen voor het sociaal domein voor Amstelveen opgenomen. Per doelstelling wordt inzicht gegeven in de stand van zaken. Zoals wat we zien in de samenleving, wat we doen, en welke subdoelstellingen, indicatoren en beleidsnota's bij de doelstelling horen. We volgen zo mogelijk de indicatoren zoals die gebruikt worden in de programmabegroting. Deze indicatoren kennen hun basis in de motie 'sturen op effect' van 18 juli 2018 en de motie 'Verhogen maatschappelijk effect meer samenwerking subsidiënten' van 24 maart 2021. We merken op dat het detailniveau van de indicatoren kan verschillen. Dit komt omdat gebruik wordt gemaakt van verschillende bronnen, zowel interne als externe waarbij andere parameters zijn afgesproken.

In aparte beleidsnota's en uitvoeringsplannen wordt nader ingegaan op de onderwerpen (zie voor een overzicht van nota's en uitvoeringsplannen ook de bijlage). De datum die erachter staat is voor de meeste plannen de datum van vaststelling in het college. Het merendeel van de plannen is een uitwerking van door de raad gestelde kaders.

Onder het kopje 'wat doen we daarvoor' staan de belangrijkste taken genoemd die we uitvoeren om de doelstelling te behalen. Het zijn taken van uiteenlopende aard: Het kan zowel gaan om de uitvoering van een wettelijke taak als om taken waarmee we lokale ambities willen waarmaken.

De volgende maatschappelijke doelstellingen zijn geformuleerd:
Doelstelling 1: Inwoners voelen zich betrokken bij elkaar
Doelstelling 2: Inwoners hebben een baan of opleiding die bij hen past
Doelstelling 3: Inwoners ervaren zo min mogelijk financiële belemmeringen
Doelstelling 4: Jeugdigen groeien gezond en veilig op en kunnen zich optimaal ontwikkelen
Doelstelling 5: Inwoners beheersen de Nederlandse taal en hebben kennis van de samenleving
Doelstelling 6: Inwoners helpen elkaar
Doelstelling 7: Inwoners functioneren zo zelfstandig mogelijk
Doelstelling 8: Er is minder geweld in afhankelijkheidsrelaties
Doelstelling 9: Inwoners zijn in staat gezond te leven

DOELSTELLING 1

INWONERS VOELEN ZICH BETROKKEN BIJ ELKAAR

Wat zien we in de samenleving?

Amstelveen is de laatste jaren sterk gegroeid. De diversiteit van de Amstelveense bevolking neemt toe, onder andere door een relatief grote internationale populatie en er is sprake van een vergaande individualisering. Tevens komen er steeds meer ouderen, die langer zelfstandig thuis blijven wonen. Amstelveen wil een stad zijn waar inwoners zich thuis voelen, mee kunnen doen en kansen krijgen. Ongeacht herkomst, beperking, seksuele geaardheid of inkomen en opleiding. We willen bouwen aan een sterke sociale basis en een inclusieve, veilige, toegankelijke en leefbare samenleving waarin mensen naar elkaar omkijken. Algemene voorzieningen zoals ontmoetingsmogelijkheden en activiteiten maken daarvan onderdeel uit.

Wat doen we?

1. Opdrachtverlening aan welzijnswerk, wijkcentra;
2. Bevorderen sociale samenhang door bewonersinitiatieven;
3. Inzet wijkcoaches;
4. Aanjagen en organiseren van initiatieven diversiteit en inclusie.

Welke subdoelstellingen en indicatoren worden gebruikt?

Subdoelstellingen:

- Tegengaan van eenzaamheid, met ‘Better together’, de coalitie tegen eenzaamheid in Amstelveen;
- Tegengaan van discriminatie;
- (Fysieke) toegankelijkheid verbeteren.

Indicatoren:

- De sociale kwaliteit van de woonomgeving wordt voldoende gewaardeerd;
- Tenminste 60% van de inwoners voelt zich betrokken bij de gemeente;
- Aantal meldingen bij het meldpunt discriminatie. (Is in ontwikkeling, een streefwaarde wordt in de P&C cyclus verder ingevuld).

Welke nota’s horen hierbij?

- Diversiteitsagenda, inclusief lokale inclusieagenda (najaar 2023)
- Visie ‘Amstelveen Ontmoet Elkaar’
- Internationaal beleid 2023-2026: werken aan een internationale stad in balans (2023)
- GGZ Samenwerkingsagenda (Q4 2023)

DOELSTELLING 2

INWONERS HEBBEN EEN BAAN OF EEN OPLEIDING DIE BIJ HEN PAST

Wat zien we in de samenleving?

Betaalde arbeid is de belangrijkste bron van welvaart en het beste instrument om armoede te bestrijden en sociale ongelijkheid te verminderen. Participatie gaat over meedoen in de samenleving. Over gezien worden en kansen krijgen om bij te dragen naar vermogen. Als het moeilijk is om op eigen kracht te participeren, dan is er een stevig vangnet: de Participatiewet. Hetzelfde werkt ook andersom. Als de basis (de bestaanszekerheid) op orde is kunnen mensen zich verder ontwikkelen, participeren en leren waardoor de kansen op de arbeidsmarkt toenemen. Voor sommige inwoners is het niet eenvoudig om zelf werk te vinden. We hebben het dan vooral over ouderen, jongeren zonder startkwalificatie, statushouders en mensen met een arbeidsbeperking. Het risico is groot dat zij (blijvend) in de bijstand belanden, met alle nadelige gevolgen. We vinden het daarom belangrijk om inwoners duurzaam te begeleiden naar betaald werk of, als dit nog niet aan de orde is - naar vrijwilligerswerk of een opleiding. We maken een opleiding mogelijk naast een uitkering wanneer dit inwoners helpt duurzaam aan het werk te komen.

Wat doen we?

1. Uitvoeren van de Participatiewet, onder andere verstrekken van bijstandsuitkeringen (bestaanszekerheid);
2. Ten aanzien van economische groei en regionale arbeidsmarkt: doorontwikkeling naar een regionaal werkcentrum Groot- Amsterdam (RWC-GA) en uitvoering Strategische agenda Groot Amsterdam;
3. Ondersteuning naar werk en of opleidingen;
4. Uitvoering naar werk en of opleidingen.

Indicatoren:

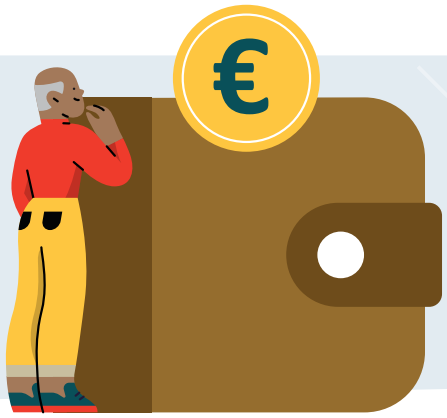
- Percentage bijstandsuitkeringen ten opzichte van verwachte aantal op basis van BUIG;
- Aantal plaatsingen doelgroepregister in relatie tot banenafspraak RMT Arbeidsmarkt Groot A'dam.

Welke nota's horen hierbij?

- Koersdocument Werk en Inkomen (2024).

DOELSTELLING 3

INWONERS ERVAREN ZO MIN MOGELIJK FINANCIËLE BELEMMERINGEN

Wat zien we in de samenleving?

Financiële zorgen en armoede zijn een belemmering om volwaardig deel te nemen aan de samenleving. Er zijn diverse onderliggende oorzaken voor financiële zorgen, zoals werkloosheid, gebrek aan opleiding, echtscheiding, een slechte gezondheid of psychische problematiek. Wanneer financiële zorgen lange tijd aanhouden, ontstaat het risico op problematische schulden en/of andere problemen. Als gevolg daarvan kan het doen- en denkvermogen van betrokkenen worden beperkt. Er ontstaat dan een soort vicieuze cirkel waarin problemen elkaar versterken. Wij willen deze vicieuze cirkel doorbreken en inwoners met financiële problemen zo effectief mogelijk ondersteunen. Door het bieden van financiële of materiële steun, maar ook door toeleiding naar werk of opleiding (zie doelstelling 2), of door het stimuleren van een gezonde levensstijl (zie doelstelling 9). Daarnaast willen we ons met preventie richten op een brede doelgroep.

Wat doen we?

1. Uitvoering participatiewet (bijstandsuitkering);
2. Ondersteuning naar werk/opleiding (Werkplein);
3. Uitvoeren Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Balans);
4. Bieden van Minimaregelingen voor inwoners met een laag inkomen;
5. Uitvoeren van de Bijzondere bijstand;
6. Ondersteuning van instanties zoals de Voedsel- en de Kledingbank;
7. Preventieve voorzieningen, zoals Financieel Café, hulp bij thuisadministratie, cursus omgaan met geld;
8. Verbindingen maken tussen financiële- en mentale gezondheidsproblematiek, onder andere door het project ‘W in de wijk: samen werken aan wijken waar iedereen welkom is’ (voormalige naam: ‘GGZ in de wijk’).

Welke subdoelstellingen en indicatoren worden gebruikt?

Subdoelstellingen:

- Inwoners worden zo goed mogelijk geïnformeerd en zoveel mogelijk behoed voor financiële belemmeringen;
- Inwoners zijn zo financieel zelfredzaam als mogelijk is;
- De doelgroep maakt gebruik van de minimaregelingen;
- Kinderen ondervinden zo min mogelijk hinder van de financiële problemen van ouders;
- Jongeren worden ondersteund richting financiële zelfstandigheid;
- Inwoners met betalingsachterstanden zijn zo vroeg mogelijk in beeld en krijgen begeleiding aangeboden;
- Inwoners met financiële belemmeringen ontvangen laagdrempelige praktische ondersteuning.

Indicatoren:

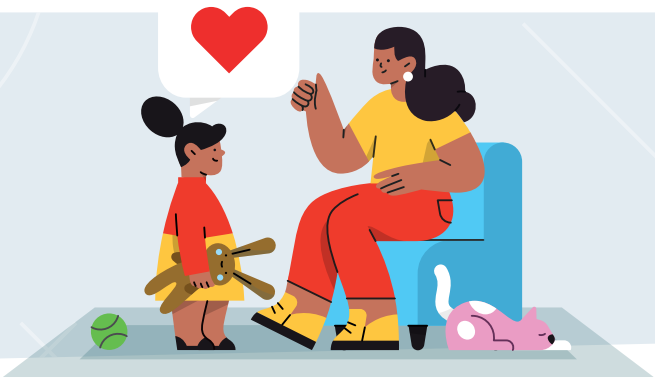
- het aantal succesvolle contacten naar aanleiding van meldingen in een gegeven jaar volgt ten minste het landelijk gemiddelde (18% in 2022);
- Van de succesvol uitgestroomde inwoners meldt 75% zich binnen 5 jaar niet opnieuw voor schuldhulpverlening.

Welke nota’s horen hierbij?

- Nota Armoedebeleid; verschijnt eind 2023
- Werkagenda GGZ 2023-2026 'Samen werken aan maatschappelijk herstel' (voor het onderdeel samenhang mentale gezondheids-problematiek en schulden) (Q1 2024)
- Beleidsplan schuldhulpverlening 2021-2024 (In 2024 nieuwe nota schuldhulpverlening)

DOELSTELLING 4

JEUGDIGEN GROEIEN GEZOND EN VEILIG OP EN KUNNEN ZICH OPTIMAAL ONTWIKKELEN

Wat zien we in de samenleving?

Met de meeste jeugdigen gaat het goed. Toch is er momenteel reden tot zorg. Steeds meer tieners (met name meisjes) en jongvolwassenen ervaren een verslechtering van de mentale gezondheid, enerzijds een effect van het corona tijdperk en anderzijds van een toenemende (prestatie)druk op jongeren en het gebruik van social media. Het merendeel van jeugdigen met jeugdhulp heeft gescheiden ouders. Daarnaast zien we dat juist zij die hulp het hardst nodig hebben - de jeugdigen met complexe problematiek - vaak niet goed kunnen worden geholpen. Dit komt met name door arbeidstekorten bij aanbieders waardoor lange wachtlijsten ontstaan. We vinden het van groot belang dat jeugdigen die hulp nodig hebben kunnen rekenen op een goed hulpaanbod, of dat nu lichte of zware hulp is, of toezicht vanuit de jeugdbescherming. Gezondheid, veiligheid en ontplooiing zijn belangrijke voorwaarden om op te groeien tot zelfstandige, zelfredzame volwassenen.

Wat doen we?

1. Uitvoering van de Jeugdwet;
   - Onderzoek en toeleiding naar (specialistische) hulp
   - Opdrachtgever van Veilig Thuis
   - Opdrachtgever van de Gecertificeerde Instellingen (GI) voor jeugdbescherming en jeugdreclassering
   - Opdrachtgever van een divers palet van ca. 130 jeugdhulpaanbieders specialistisch aanbod *
   - Aanwezigheid gemeentelijke jeugdhulp-verleners op alle basisscholen
   - Poortwachtersfunctie t.a.v. dyslexie
2. Preventie: ontmoeten, gezondheid, ontwikkeling, welbevinden, vrije tijd;
3. Amstelveen is onderweg naar JOGG gemeente (jongeren op gezond gewicht);
4. Uitvoeren van jeugd- en jongerenwerk met een signalerende en verbindende rol voor jongerenwerk;
5. Aandacht voor zwem-, sport- en veilige speelfaciliteiten;
6. Armoedebeleid gericht op jeugdigen uit gezinnen met laag inkomen;
7. Uitvoering van straf- en casusregie;
8. Opdrachtverlening aan GGD JGZ;
9. Regionale samenwerking bij de transitie van verblijfsgroepen naar kleinschalige woonvoorzieningen;
10. Inzet op verblijf thuis nabij, m.n. pleegzorg;
11. Aandacht voor de mentale gezondheid van jongeren;
12. Netwerksamenwerking met onderwijs, kinderopvang, huisartsen, GGD, Veilig Thuis, GI's enzovoort;
13. Uitvoering van trajecten (IHV13w), ter voorkoming van een jeugdbeschermingsmaatregel;
14. Aansluiting passend onderwijs en jeugdhulp;
15. Uitvoering onderwijsachterstandenbeleid, waaronder taalklassen voor nieuwkomers en voorschoolse educatie;
16. Stimuleren kansengelijkheid;
17. Uitvoering van de leerplichtwet;
18. Onderwijshuisvesting;
19. Jongerencoach (tot 27 jaar) op het werkplein.

** Uiteenlopend aanbod op gebied van onder andere hulp aan jeugdigen met gedragsproblemen of een verstandelijke beperking, bij psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, dyslexie, hulp en zorg aan jeugdigen en hun opvoeders bij opgroei- en opvoedingsproblemen, in de vorm van ambulante hulp, verblijf in een instelling, pleegzorg of 24/7 crisiszorg.*

Welke subdoelstellingen en indicatoren worden gebruikt?

Subdoelstellingen:

- Jeugdigen kunnen zich optimaal ontwikkelen en ontvangen daarvoor de juiste ondersteuning;
- Ernstige problemen voorkomen door gerichte preventieve maatregelen en voorzieningen;
- Meer kinderen ontvangen hulp thuis-nabij in plaats van verblijf in (grootschalige) behandelgroepen;
- Huiselijk geweld en kindermishandeling worden zo vroeg mogelijk gesignaleerd en aangepakt;
- Jeugdigen gaan naar school;
- Jeugdigen behalen een startkwalificatie/ maken hun opleiding af.

Indicatoren:

- Aandeel succesvol afgesloten trajecten specialistische jeugdhulp ten opzichte van het totaal aantal afgesloten trajecten. Doel is 80% succesvol;
- Aandeel jeugdigen onder de 23 jaar met jeugdhulp ten opzichte van het totaal aantal jeugdigen onder de 23 jaar in de gemeente. Het doel is afname;
- Aandeel jeugdigen met residentiële hulp (jeugdhulp met verblijf) ten opzichte van jeugdigen met jeugdhulp zonder verblijf. Stabilisering van de verhouding is het doel;
- Aantal meldingen huiselijk geweld bij Veilig Thuis*
- Aantal jeugdbeschermingstrajecten en IHV13w trajecten blijft gelijk of daalt;
- Percentage nieuwe voortijdig schoolverlaters ten opzichte van totaal onderwijsdeelnemers blijft gelijk of daalt.

** De interpretatie van het aantal meldingen bij Veilig Thuis is niet eenduidig: een stijging van het aantal meldingen kan wijzen op een stijging van huiselijk geweld: het kan er echter ook op wijzen dat er vaker gesignaleerd en gemeld wordt bij Veilig Thuis.*

Welke nota's horen hierbij?

- Onderwijs-jeugdagenda (voorjaar 2024)
- Regioplan huiselijk geweld en kindermis-handeling (2022)
- Verordening jeugdhulp (2021)
- Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijs 2025-2039 (Eerste helft 2024)

DOELSTELLING 5

INWONERS BEHEERSEN DE NEDERLANDSE TAAL EN HEBBEN KENNIS VAN DE SAMENLEVING

Wat zien we in de samenleving?

Amstelveen is in toenemende mate een internationale gemeenschap, bestaande uit internationale kenniswerkers en studenten, arbeidsmigranten, statushouders en ontheemden (Oekraïners). Een aanzienlijk deel van hen beheerst het Nederlands niet of nauwelijks wat de integratie bemoeilijkt. Voor inwoners die langere tijd in Nederland blijven is het vergroten van kennis van de Nederlandse samenleving, taal en cultuur van groot belang voor een soepele integratie. Dat is ook van belang voor de sociale samenhang in Amstelveen. Daarnaast is er een groep (autochtone) inwoners die niet voldoende kan lezen en schrijven en daardoor moeite heeft om mee te komen in de samenleving en hun zaken te regelen.

Wat doen we?

1. Stimuleren van kennis over de Nederlandse en Amstelveense samenleving en de Nederlandse taal onder internationals;
2. Aanpak taalbeheersing Nederlands (voorschoolse educatie en laaggeletterdheid);
3. Ondersteuning schoolbesturen bij onderwijsaanbod voor nieuwkomerskinderen (taalklassen en internationale schakelklas);
4. Inburgering statushouders;
5. Aandacht voor de Nederlandse taal en maatschappelijke begeleiding in kwetsbare wijken.

Welke subdoelstellingen en indicatoren worden gebruikt?

Subdoelstellingen:

- Anderstaligen leren zo snel mogelijk na hun aankomst Nederlands spreken, lezen en schrijven;
- Tijdelijke migranten (internationals) worden snel na hun aankomst wegwijs gemaakt in de samenleving en de gemeente;
- Laaggeletterden ervaren minder belemmeringen bij het functioneren in de maatschappij;
- Statushouders zijn maatschappelijk betrokken, zelfredzaam en participeren, het liefst door studie of werk.

Er is formeel en informeel taalaanbod. Taallessen door professionele taalaanbieders vallen onder het formele aanbod. Informeel aanbod bestaat uit de begeleiding van taalcoaches of laagdrempelige lessen in wijkcentra door vrijwilligers of docenten met een kleine vergoeding. We stimuleren dit waar nodig en houden dit aanbod voor de doelgroep in beeld.

Indicatoren:

- Percentage van de leerlingen dat is aangemeld voor de taalklas/internationale schakelklas dat zonder wachttijd deelneemt aan deze taalklassen;
- 90% (streefwaarde is 100%) van de geïndiceerde kinderen Voorschoolse Educatie (VE) neemt deel aan een VE peutergroep;
- Het percentage statushouders dat 3 jaar na vestiging minimaal aan het (parttime) werk en uitgestroomd uit uitkering;
- Aantal volwassenen dat gebruik maakt van een taalcoach en aantal volwassenen dat deelneemt aan een taaltraject (in relatie tot de 7% laaggeletterde inwoners in Amstelveen) (WEB).

Welke nota's horen hierbij?

- Aanpak laaggeletterdheid Amstelveen en Aalsmeer 2022-2026 (februari 2023);
- Onderwijs-jeugdagenda (gedeelte laaggeletterdheid, voorjaar 2024) .

DOELSTELLING 6

INWONERS HELPEN ELKAAR

Wat zien we in de samenleving?

We vinden het belangrijk dat Amstelveners zorg voor elkaar dragen, bijvoorbeeld als buren, mantelzorger of vrijwilliger. Zoals bij de trends geschetst, biedt de vergrijzing ook kansen voor oudere vrijwilligers die graag iets betekenen.

Ook bij de groeiende groep internationals is veel bereidheid om te helpen. We willen hen meer betrekken. Daarnaast willen we bezien hoe de ervaring van vrijwilligersondersteuning in de sport- en cultuursector ook toegepast kan worden voor zorg en welzijn.

Wat doen we?

1. Opdrachtverlening aan welzijnswerk, wijkcentra;
2. Inzet wijkcoaches;
3. Mantelzorgondersteuning;
4. We ondersteunen en waarderen vrijwilligers.

Welke subdoelstellingen en indicatoren worden gebruikt?

Subdoelstellingen:

- Inwoners nemen initiatieven voor (internationale) ontmoetingen en elkaar helpen;
- Inwoners die anderen helpen (mantelzorgers en vrijwilligers) ontvangen ondersteuning om hun werk vol te houden;
- Er zijn voldoende inwoners die zich als vrijwilliger inzetten.

Indicatoren:

- Percentage vrijwilligers in de bevolking van 18 jaar en ouder;
- Percentage mantelzorgers in de bevolking van 18 jaar en ouder;
- Aantal geregistreerde mantelzorgers neemt toe;
- Aantal mantelzorgers dat bereikt wordt neemt toe.

Welke nota's horen hierbij?

- Diversiteitsagenda, inclusief lokale inclusieagenda (najaar 2023)
- Visie 'Amstelveen Ontmoet Elkaar'
- Actieplan Mantelzorg 2019-2022 (update volgt in 2024)
- Uitvoeringsplan SPUK GALA (okt 2023)
- Nota aanpak eenzaamheid Amstelveen (2021)
- Internationaal beleid 2023-2026: werken aan een internationale stad in balans (2023)

DOELSTELLING 7

INWONERS FUNCTIONEREN ZO ZELFSTANDIG MOGELIJK

Wat zien we in de samenleving?

We zien dat de bevolking van Amstelveen vergrijst. Ouderen willen zo lang mogelijk zelfstandig thuis blijven wonen en hebben daar in veel gevallen hulp(middelen) en ondersteuning bij nodig, zoals bijvoorbeeld hulp bij de huishouding, woningaanpassingen, een vervoersvoorziening of dagbesteding (voorzieningen vanuit de WMO). Ook zien we dat inwoners met zwaardere mentale gezondheidsproblematiek minder vaak worden opgenomen maar binnen de eigen woonomgeving worden geholpen. Aanvullende lichte ondersteuning is meestal nodig om deze inwoners zelfstandig te laten functioneren. Daarnaast hebben we in Amstelveen te maken met 'economisch daklozen' (inwoners die hun woning zijn kwijtgeraakt, bijvoorbeeld door echtscheiding). Het nijpend tekort aan (betaalbare) woningen maakt dat deze mensen niet makkelijk kunnen doorstromen naar een andere woning. Wij vinden het belangrijk om al deze inwoners te helpen om (weer) zelfstandig een huishouding te kunnen voeren en onderdeel te zijn van de maatschappij. Ouderen willen we samen met onze partners tijdig voorbereiden op ouder worden en hun veranderende woon- en eventuele zorgbehoefte.

Wat doen we?

1. Uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO);
2. Maatschappelijke opvang en beschermd wonen (MOBW), inclusief ondersteuning economisch daklozen;
3. Opdrachtverlening aan maatschappelijk werk en welzijnswerk;
4. Aanpak dementie, onder andere inloopvoorzieningen, dagbesteding, sociale benadering dementie;
5. Ondersteuning mentale gezondheid en verslavingszorg in de wijk, onder andere inloopvoorzieningen, inzet Sociaal-psychiatrisch Verpleegkundige (SPV) in Sociaal Team, project 'W in de Wijk' (voorheen GGZ in de wijk).

Welke subdoelstellingen en indicatoren worden gebruikt?

Subdoelstellingen:

- Inwoners die hulp nodig hebben ontvangen hulp die hun zelfstandigheid en zelfredzaamheid verbetert;
- Inwoners met mentale gezondheidsproblematiek en/of (licht) verstandelijk beperkten worden extra ondersteund om makkelijker aan de samenleving te kunnen deelnemen.

Indicatoren:

- Percentage cliënten WMO dat aangeeft door de ondersteuning zich beter te kunnen redden en beter de dingen kunnen doen die ze willen;
- De uitstroom van economisch daklozen naar vervolghuisvesting of sociaal netwerk is minimaal 70%;
- De uitstroom van economisch daklozen naar vervolghuisvesting of sociaal netwerk is minimaal 70%;
- Het aantal inwoners dat uitstroomt uit Beschermd Wonen of Maatschappelijke Opvang via een woonurgentie in Amstelveen neemt jaarlijks toe.

Welke nota's horen hierbij?

- Regioplan MOBW: 'een nieuwe start in Amstelland'
- Verordening WMO
- Woonzorgvisie Amstelveen (2022) en uitvoeringsprogramma woonzorgvisie ouderen Amstelveen (Q4 2023)
- Werkagenda GGZ 2023-2026 'Samen werken aan maatschappelijk herstel' (Q3 2023)
- Actieplan 'de mens zien' dementie 2023-2026 (december 2023)

DOELSTELLING 8

ER IS MINDER GEWELD IN AFHANKELIJKHEIDSRELATIES

Wat zien we in de samenleving?

Het is een grote opgave om vrouwen die te maken hebben met huiselijk geweld een veilig onderdak te kunnen bieden (vrouwenopvang). Dit geldt des te meer als er ook kinderen bij betrokken zijn. Ook de jeugdbescherming heeft moeite haar taken tijdig en adequaat uit te voeren wegens een tekort aan personeel. Deze situatie maakt het nog belangrijker dan het al was om huiselijk geweld zoveel mogelijk te voorkomen. En daarmee ook het aantal uithuisplaatsingen van kinderen terug te brengen. We willen daarom inzetten op bewustwording en signalering van huiselijk geweld.

Wat doen we?

1. Opdrachtgever van Veilig Thuis;
2. Opdrachtgever van de Gecertificeerde Instellingen (GI) voor jeugdbescherming en jeugdreclassering;
3. Uitvoering van trajecten (IHV13w), ter voorkoming van een jeugdbeschermings-maatregel;
4. Uitvoering van publiekscampagnes over huiselijk geweld;
5. Netwerksamenwerking met onderwijs, kinderopvang, huisartsen, GGD, en partners uit de veiligheidsketen;
6. Stimuleren en faciliteren van het gebruik van de landelijke verwijsindex Jeugd.

Welke subdoelstellingen en indicatoren worden gebruikt?

Subdoelstellingen:

- Ernstige problemen voorkomen door gerichte preventieve maatregelen en voorzieningen;
- Huiselijk geweld en kindermishandeling worden zo vroeg mogelijk gesignaleerd en aangepakt.

Indicatoren:

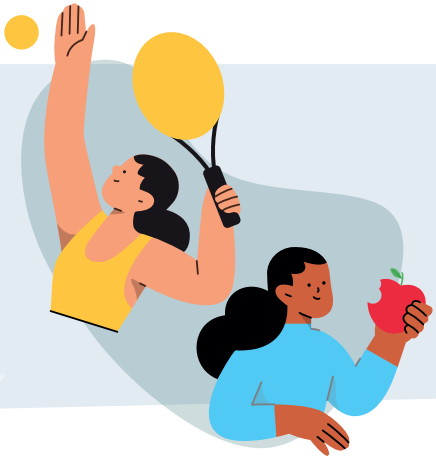
- Aantal meldingen huiselijk geweld bij Veilig Thuis;
- Aantal kinderen dat wordt aangemeld bij Veilig Thuis of Jeugdbescherming (gecertificeerde instelling);
- Aantal huisverboden.

Welke nota's horen hierbij?

- Regioplan huiselijk geweld en kindermishandeling (2022)
- Onderwijs-jeugdagenda (onderdeel Veiligheidsketen, voorjaar 2024)

DOELSTELLING 9

INWONERS ZIJN IN STAAT GEZOND TE LEVEN

Wat zien we in de samenleving?

Een gezonde leefstijl bevordert zowel de lichamelijke als de mentale gezondheid van inwoners. Mensen met een betere fysieke en mentale gezondheid voelen zich gelukkiger en zijn meer/langer in staat om te participeren in de maatschappij en zelfstandig te blijven functioneren. Dit beperkt (op termijn) ook zorgkosten en andere maatschappelijke kosten. Een gezonde leefstijl is niet voor iedereen vanzelfsprekend.

Inwoners met een lagere sociaal-economische status hebben gemiddeld gezien een minder goede gezondheid en leven korter dan inwoners met een hogere sociaal-economische status. Dit heeft deels te maken met een minder gezonde leefstijl. Daarbij zien we in Amstelveen diverse psychosociale problematiek, zoals eenzaamheid,

depressie, angstproblematiek en onzekerheid, zowel bij volwassenen als jeugdigen. We willen daarom de gezondheid van inwoners bevorderen, met specifieke aandacht voor preventie aan bepaalde doelgroepen, en werken hierin samen met de eerstelijnszorg.

In samenwerking met het fysieke domein werken we aan het inrichten van een gezonde leefomgeving, die uitnodigt tot gezond gedrag, waarin gezondheidsbedreigingen beperkt worden en er voldoende voorzieningen zijn. Een punt van zorg is het tekort aan huisartsen in Amstelveen, wat samenhangt met het tekort aan betaalbare geschikte praktijkruimtes. Als gemeente gaan we hier in principe niet over, maar het raakt onze inwoners wel. Daarom kijken we samen met het fysiek domein naar mogelijke nieuwe locaties voor eerstelijnszorg.

Wat doen we?

1. Uitvoering wettelijke taken Wet publieke gezondheid: opdrachtverlening aan GGD;
2. Bevorderen gezonde leefstijl (voeding/gewicht/bewegen/stoppen met roken/alcohol);
3. Valpreventie voor ouderen;
4. Bevorderen van mentale gezondheid;
5. Bevorderen gezonde fysieke en sociale omgeving (meewerken aan visie afd. SO);
6. Samenwerking met eerstelijns zorg, inclusief het huisvestingsvraagstuk;
7. Uitvoering SPUK GALA en SPUK IZA.

Welke subdoelstellingen en indicatoren worden gebruikt?

Subdoelstellingen:

- Inwoners hebben een gezonde leefstijl qua roken, alcohol, drugs, voeding/gewicht/bewegen voor jeugd en volwassenen;
- Ouderen blijven langer in beweging en hebben minder valongelukken;
- Ondersteunen bij psychische en psychosociale problemen;
- Inwoners hebben een hoge vaccinatiegraad;
- Faciliteren van een gezonde fysieke leefomgeving inclusief toegankelijkheid;
- Verkleinen van sociaal economische gezondheidsverschillen.

Indicatoren:

- Toename van het Percentage Amstelveners dat zich gezond voelt (ervaren gezondheid); van 80% in 2016 naar 82% in 2024;
- Afname van 4e klassers VO dat wekelijks rookt van 7% in 2018 tot 6% in 2026;
- Afname van volwassenen dat rookt van 17% in 2016 naar 16% in 2024;
- Afname van 2e en 4e klassers VO met (ernstig) overgewicht van 13% in 2018 naar 12% in 2026;
- Afname van volwassenen met (ernstig) overgewicht van 42% in 2016 naar 40% in 2024;
- Afname 4e klassers VO dat ooit alcohol heeft gebruikt van 57% in 2018 naar 53% in 2026;
- Afname van volwassenen dat zwaar en/of overmatig drinkt van 11% in 2016 naar 10% in 2024;
- Afname van 65+ers dat in afgelopen jaar 1 of meerdere keren is gevallen van 33% in 2016 naar 31% in 2024.

Welke nota's horen hierbij?

- Regionale samenwerkingsagenda zorg en welzijn (okt. 2022)
- Uitvoeringsagenda gezond in Amstelveen 2020-2022
- Uitvoeringsplan SPUK GALA (okt. 2023)
- Uitvoeringsplan SPUK IZA (dec 2023)
- Gezondheidsagenda (2024)
- Visie op een gezonde leefomgeving (Afd. Stedelijke Ontwikkeling, eind 2023)
- Sportnota (2021)
- Sportakkoord (2020, herijking volgt)
- Huisvestingsplan Eerstelijns Zorgvoorzieningen (voorjaar 2024)

VII FINANCIËN SOCIAAL DOMEIN EN BEDRIJFSVOERING

In de P&C cyclus wordt de raad geïnformeerd over de jaarlijkse ontwikkelingen in het sociaal domein en de impact die dit heeft op de gemeentebegroting. Het sociaal domein vormt in Amstelveen na vaststelling van de Perspectiefnota 2024 in het jaar 2023 ruim een kwart van de gemeentebegroting. De lasten en baten in het sociaal domein bedragen per saldo € 81,6 miljoen (€864 per inwoner).

	Lasten	Baten	Saldo
Jeugd	28.228	116	28.112
Werk	37.046	25.239	11.807
WMO	45.783	4.153	41.629
Totaal	**111.057**	**29.508**	**81.549**

Jeugd

Op het vlak van Jeugd verwachten wij ontwikkelingen. Landelijk heeft het gesprek over de tekorten op jeugdhulp geleid tot de Hervormingsagenda Jeugd. De vertrekpositie is conform het vastgestelde landelijke tekort van € 1,8 miljard per 2019, vastgesteld door de (landelijke) Commissie van Wijzen. Inmiddels is er een aantal maatregelen waar overeenstemming over is bereikt tussen het Rijk en de VNG. Deze maatregelen hebben in de Hervormingsagenda Jeugd als doel het landelijke tekort Jeugd te verlagen met één miljard.

Het Rijk heeft voor Jeugd tot en met 2025 incidenteel extra middelen beschikbaar gesteld via de meicirculaire 2023. Tot en met 2025 is dit verwerkt met een realistische uitgavenbegroting met dekking in de Perspectiefnota 2024. Vanaf 2026 is er nog geen aanvullende rijksbijdrage en is het nog onzeker hoe dit zich verder ontwikkelt. Verwacht wordt dat het van het Rijk te ontvangen budget in 2026 in één keer fors afneemt. Daar bovenop heeft het Rijk nog eens € 0,5 miljard aan bezuiniging ingeboekt. Voor de realisatie hiervan is het Rijk aan zet. Het Rijk wil hierbij inzetten op een inperking van de reikwijdte van de Jeugdwet.

WMO

Voor de WMO is de grootste ontwikkeling de voorgenomen invoering van een nieuwe eigen bijdrage regeling en de afschaffing van het abonnementstarief per 2026 . Hoe dit gaat uitpakken kunnen wij nu nog niet overzien. Wanneer de eigen bijdrage stijgt verwachten we dat de vraag naar zorg vanuit de WMO zal afnemen. Mensen zullen het mogelijk anders gaan regelen omdat zorg vanuit de WMO duurder wordt.

Algemeen

Het aantal regelingen volgens Single Information Single Audit (SISA) is fors toegenomen binnen het sociaal domein Hierdoor worden er steeds meer middelen voor een specifiek doel beschikbaar gesteld (bijvoorbeeld Inburgering, Kinderopvangtoeslagen (KOT), Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige ondernemers (TOZO, corona) en Oekraïne. Deze aparte regelingen vragen meer administratief werk voor registreren en verantwoorden.

Ten slotte

In deze nota gaat veel aandacht uit naar de uitvoering van het sociaal domein. Om inwoners goed te helpen en te ondersteunen, blijven we leren en doorontwikkelen. Om dit goed te kunnen doen is het voor de komende jaren noodzakelijk om extra aandacht te hebben voor bedrijfsvoering. Het gaat daarbij met name om versterking van het Sociaal loket en versterking van de positie en de rol van het Sociaal Team.

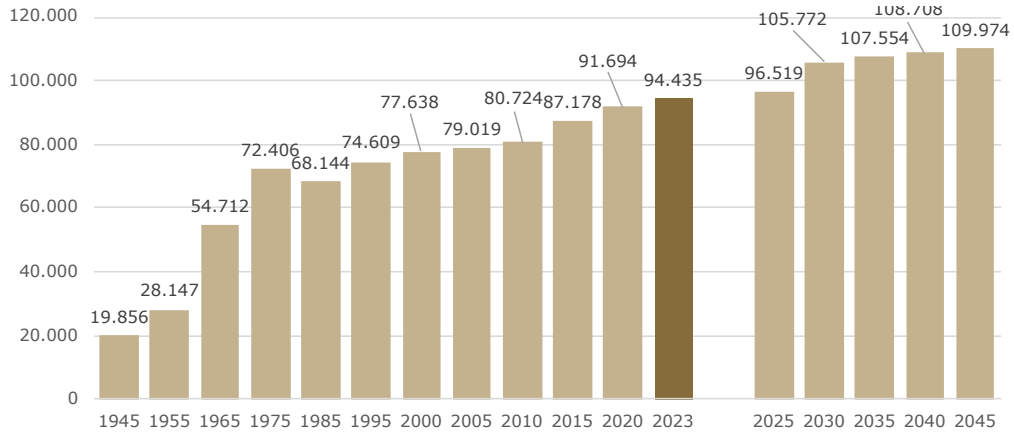
BIJLAGE 1

BIJLAGE AMSTELVEEN IN CIJFERS

Bevolkingsgroei

Op 1 januari 2023 telde Amstelveen 94.435 inwoners, een stijging van 2.082 inwoners ten opzichte van vorig jaar. De forse groei van het afgelopen jaar is gedeeltelijk te verklaren door de komst van bijna 800 personen uit de Oekraïne. Daarnaast zijn enkele grote woningbouwprojecten voltooid. De komende jaren zal Amstelveen nog verder door groeien qua inwonertal, naar verwachting tot ruimschoots boven de 100.000. Vooral in het zuidelijk deel van Amstelveen worden de komende jaren nog veel woningbouwprojecten gerealiseerd.

Figuur 1 Inwoners 1945-2023 en prognose 2025-2045

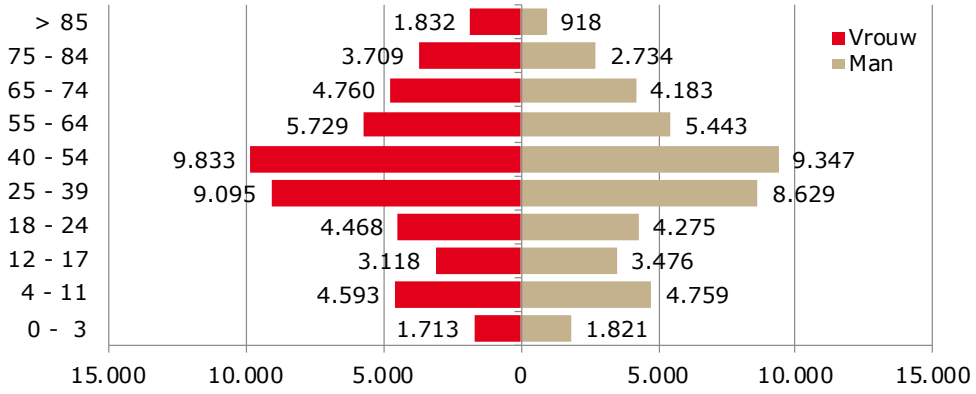

Bevolkingssamenstelling

Leeftijd

Veruit de meeste Amstelveners zijn tussen 25 en 54 jaar oud, zo laat onderstaande bevolkingspiramide zien. Eén op de vijf inwoners (19.480) is jonger dan 18 jaar en één op de tien is 75 jaar of ouder (9.193).
De gemiddelde leeftijd is 40,9 lager dan het landelijk gemiddelde (42,4 jaar). Door de instroom van de laatste jaren van relatief jonge migranten daalt de gemiddelde leeftijd al enkele jaren.

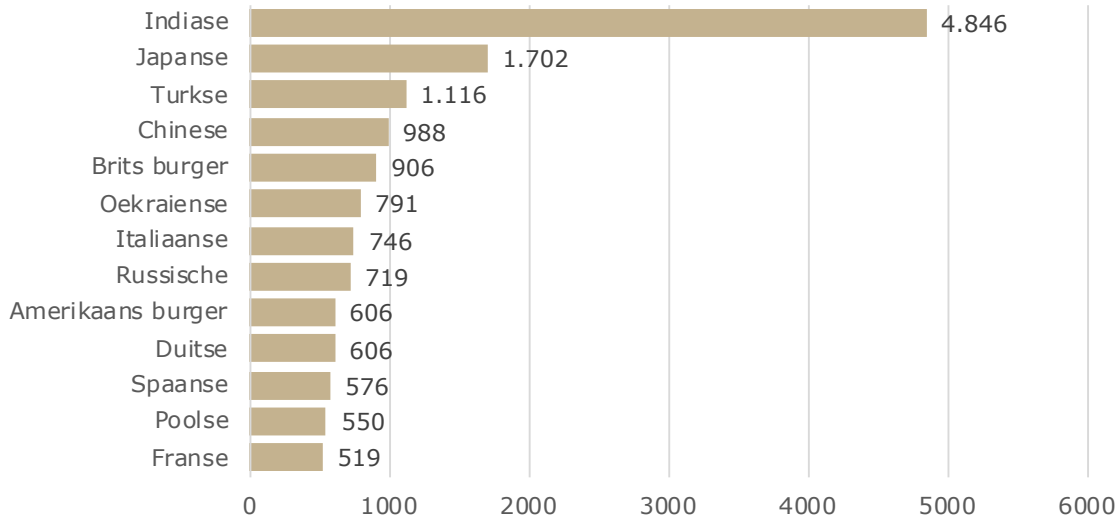
Bevolking naar leeftijdsklasse en geslacht, 1 januari 2023

Nationaliteit

In Amstelveen wonen in 2023 142 verschillende nationaliteiten. Veruit de meeste niet-Nederlanders zijn mensen uit India. Hun aantal stijgt nog steeds, op 1 januari waren het er 4.846. Ook de Japanse gemeenschap is nog steeds groot (1.702 Japanse inwoners). Aziaten zijn sowieso de grootste groep niet-Nederlanders (10.711). De 8.692 Europeanen zijn overwegend EU-burgers (5.786). Grootste stijger is uiteraard het aantal Oek-raïners. De afgelopen jaren is het aantal inwoners met een niet-Nederlands paspoort over de hele linie gestegen. In 2010 telde Amstelveen 10.000 vreemdelingen (13%), in 2020 is het opgelopen naar 18.842 (21%) en op dit moment zijn telt Amstelveen 21.978 (23%) niet-Nederlandse inwoners.

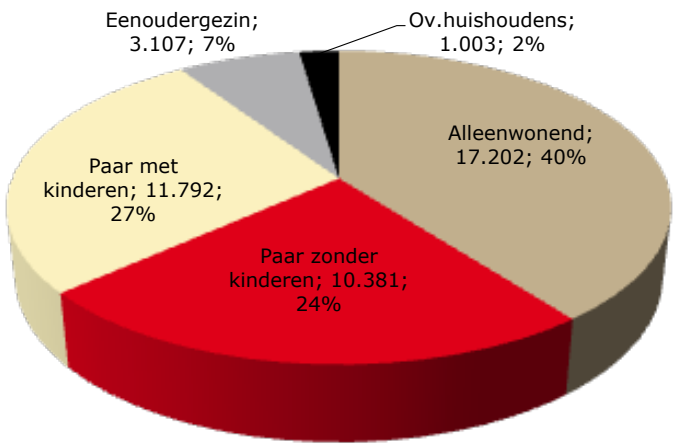
Bevolking naar nationaliteit, 1 januari 2023

Huishoudens

De 94.435 inwoners wonen in 43.485 huishoudens. De verdeling van de huishoudens naar type staat hieronder weergegeven. Twee op de vijf huishoudens (40%) is een alleenwonende. Daar zitten veel studenten bij, maar nog veel meer ouderen. Gezinshuishoudens vormen een minderheid in Amstelveen: 27% van de huishoudens is een tweeoudergezin en 7% een eenoudergezin.

Huishoudens naar samenstelling, 1 januari 2023

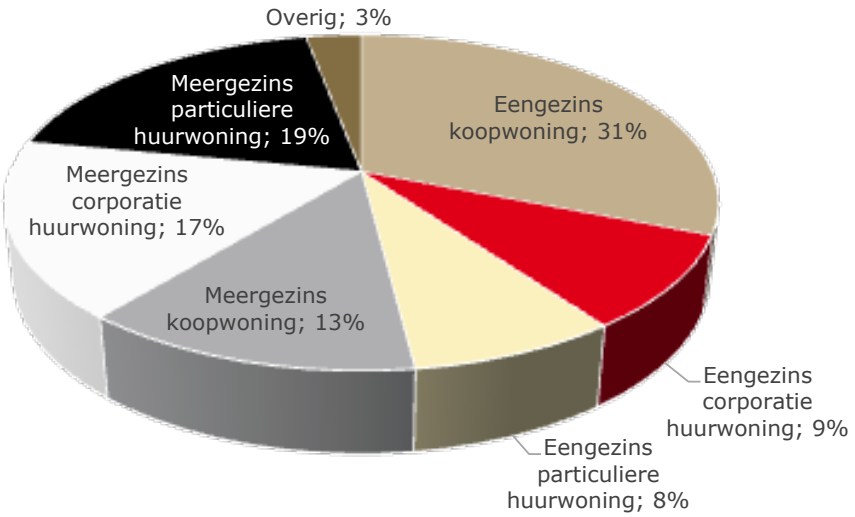
Trends in de bevolking

- De Amstelveense bevolking groeit vrijwel uitsluitend door de instroom van inwoners. Per saldo komt het grootste deel uit het buitenland.
- Door deze instroom wordt de bevolking steeds internationaler en daalt de gemiddelde leeftijd van de inwoners.
- Die verjonging betekent vooral een verschuiving naar de jongere middengroep (25-39 jaar). Naar verhouding is en blijft het aandeel jongeren tot 18 jaar en aandeel ouderen vanaf 75 jaar stabiel: respectievelijk 20% en 10%.
- Amstelveen telt relatief veel kleine huishoudens: bijna twee derde (64%) woont alleen of met zijn tweeën.
- De komende jaren zal Amstelveen nog verder groeien qua inwonertal. Tot 2030 staan meer dan 3.000 woningen in de projectenplanning.

Woningen

De ruim 43.400 huishoudens wonen in 42.800 woningen. Ruim één op de drie huishoudens woont in een eengezins - koopwoning en 19% in een meergezins particuliere huurwoning. In totaal is de verhouding koop-huur 44% - 56% en de verhouding eengezins - meergezins 50% - 50%. De particuliere huursector groeit in Amstelveen. De groei concentreert zich bij de meergezinswoningen. Vijf jaar geleden (2018) was het percentage meergezins particuliere huur nog 14%, nu is dat 19%.

Woningen naar type en eigendom, 1 januari 2023

Inkomens en opleidingsniveau

Inkomens

Het CBS berekent aan de hand van belastinggegevens het gemiddeld besteedbare inkomen over het hele jaar. Het gemiddeld besteedbare inkomen is vergelijkbaar met het netto jaarinkomen (inclusief vakantiegeld en andere toeslagen). De laatste cijfers dateren van 2020.

Het gemiddeld besteedbare inkomen (GBI) van de 40.400 Amstelveense particuliere huishoudens (exclusief studenten) lag in 2020 op 55.800 euro, aanzienlijk meer dan het landelijk gemiddelde van 47.500. Onderstaande tabel laat zien dat huishoudens met een kostwinner tussen 45-64 jaar oud gemiddeld de hoogste inkomens genieten. Dit zijn vooral gezinnen met kinderen (niet in tabel).

Particuliere huishoudens met inkomen (excl. studentenhuishoudens) naar leeftijdsklasse hoofdkostwinner, 2020

	Aantal en %	GBI
Totaal	40.400	55.800
Jonger dan 25 jaar	2,2%	21.500
25-44 jaar	32,1%	57.400
45-64 jaar	36,0%	69.800
65 jaar en ouder	29,7%	39.700

De volgende tabel zoomt in op huishoudens met lage inkomens. Lage inkomens zijn vooral te vinden bij alleenwonenden en eenoudergezinnen: 22% van de alleenwonenden heeft een inkomen tot 130% van het sociaal minimum, bij paren met kinderen is dat 3,3%.

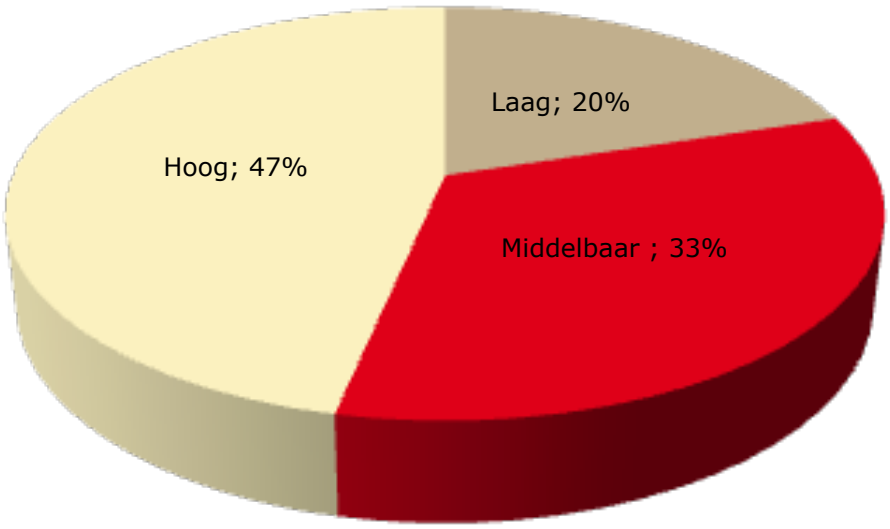
(Particuliere) huishoudens met inkomen tot 105% en 130%-grens van het sociaal minimum

	Aantal hh	%hh tot 105%	%hh tot 130%
Alleenwonend	15.000	11,7%	22,1%
Paar zonder kinderen	9.600	3,1%	6,5%
Paar met kinderen	11.000	1,9%	3,3%
Eenoudergezin	3.000	10,7%	18,8%
Overige huishoudens	600	5,1%	9,3%
Totaal	**39.200**	**6,6%**	**12,5%**

Opleidingsniveau

Het CBS publiceert overzichten van het opleidingsniveau van de bevolking van 15 tot 75 jaar (potentiële beroepsbevolking). Het opleidingsniveau van Amstelveners is overwegend hoog (47%). In vergelijking met Nederland als geheel zijn er veel meer hoog opgeleiden (32% Nederland) en veel minder laag opgeleiden (42% Nederland).

Opleidingsniveau bevolking 15 tot 75 jaar, 2021

Beroepsbevolking, werkend en niet-werkend

Het CBS rekent voor alle gemeenten door hoe groot de beroepsbevolking is, werkend en niet-werkend en de participatiegraad. Onderstaande tabel geeft de laatste cijfers voor Amstelveen. De beroepsbevolking (in 2022 51.000) bestaat uit personen die betaald werk hebben of geen betaald werk hebben maar wel recent hebben gezocht en beschikbaar zijn voor werk. De niet beroepsbevolking (in 2022 17.000) zijn personen zonder betaald werk, hebben niet recent gezocht of zijn niet beschikbaar voor werk. De netto participatiegraad in Amstelveen is met 72,4% bijna gelijk aan het landelijk gemiddeld (72,2%).

Beroepsbevolking, werkend en niet-werkend en participatiegraad, 2018 en 2022

	2018	2022
	x 1.000	x 1.000
Totaal bevolking (15-75 jaar)	65	68
Totaal beroepsbevolking	47	51
Werkzame beroepsbevolking	45	49
Werkloze beroepsbevolking	2	2
Niet-beroepsbevolking	19	17
Bruto arbeidsparticipatie[1]	73,7%	75,3%
Netto arbeidsparticipatie[2]	70,0%	72,4%

1) Het aandeel werkzame- en werkloze beroepsbevolking in de bevolking (beroeps- en niet-beroepsbevolking)
2) Het aandeel werkzame beroepsbevolking in de bevolking (beroeps- en niet-beroepsbevolking)

Sociale zekerheid: uitkeringen

Voor mensen die niet kunnen werken of ondersteuning nodig hebben, zijn er sociale verzekeringen. Vanaf 66 jaar en 4 maanden is er de AOW (Algemene Ouderdoms Wet). Deze leeftijd wordt de komende jaren trapsgewijs verhoogd naar 67 jaar. De uitkeringen worden verstrekt via UWV, Sociale verzekeringsbank en de gemeente. Hieronder een overzicht van het aantal personen met een uitkering per 1.000 inwoners. WAO en WAJONG nemen langzaam af en WIA neemt toe. De grootste fluctuatie betreft het aantal personen met een WW uitkering, verklaarbaar door het coronajaar 2020.

Uitkeringsgerechtigden per 1.000 inwoners ultimo 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)	11,4	10,4	9,3	8,1	7,3
Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering jong gehandicapten (WAJONG)	7,7	7,4	7,2	7,3	7,1
Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)	11,7	12,2	12,7	13,7	14,1
Werkloosheidswet (WW)	14,6	11,6	16,7	11,7	7,8
Bijstandsuitkering	12,8	12,8	13,6	14,8	13,4
Algemene ouderdomswet (AOW)	182,1	179,8	178,7	182,9	177,6

BIJLAGE - DOELSTELLINGEN

SAMENHANG MET COALITIEAKKOORD 2022 – 2026 EN UITVOERING

Doelstelling	Coalitieakkoord	Uitvoering
1. Inwoners voelen zich betrokken bij elkaar	1.8 Stimuleren en faciliteren van 'Right to Challenge' initiatieven van inwoners 1.10 In afstemming met Vrijwilligerscentrale wordt afgestemd op verjonging vrijwilligers, versteviging van de verbinding tussen oudere en jongere generaties vrijwilligers en het betrekken van internationale inwoners bij lokaal vrijwilligerswerk 1.23 Blijvend inzetten op inburgering en participatie 1.24 Tegengaan van discriminatie is belangrijke verantwoordelijkheid van de gemeente. Richten op preventie, bewustwording en dialoog 1.25 Uitbreiding mogelijkheden tot ontmoeting, waarbij gehele Amstelveense samenleving wordt betrokken. Eigen initiatieven worden maximaal ondersteund 1.27 Bij nieuw beleid expliciete uitwerking rond gevolgen besluitvorming voor kansengelijkheid in de stad 1.28 Bij uitvoering participatietrajecten is grondhouding dat wordt getracht ideeën van inwoners mee te nemen bij projecten 1.29 Amstelveen blijft vluchtelingen humaan en gastvrij opvangen 2.11 Gemeente heeft oog voor tekorten aan vrijwilligers en ondersteunt Amstelveen Sport bij betere begeleiding van vrijwilligers bij de sportverenigingen	**Indicatoren:** ■ De sociale kwaliteit van de woonomgeving wordt voldoende gewaardeerd. ■ Tenminste 60% van de inwoners voelt zich betrokken bij de gemeente. ■ Aantal meldingen bij het meldpunt discriminatie. (Is in ontwikkeling, een streefwaarde wordt in de P&C cyclus verder ingevuld). **Nota's / Uitvoeringsagenda's:** ■ Diversiteitsagenda, inclusief lokale inclusieagenda (najaar 2023) ■ Visie 'Amstelveen Ontmoet Elkaar' ■ Internationaal beleid 2023-2026: werken aan een internationale stad in balans (2023) ■ GGZ Samenwerkingsagenda (Q4 2023)
2. Inwoners hebben een baan of opleiding die bij hen past	1.15 Door een pilot mbt scholing en begeleiding Amstelveners gericht voorbereiden op de arbeidsmarkt van de toekomst 1.16 Inwoners zo nodig ondersteunen bij deelname kinderopvang om te kunnen werken of opleiding te volgen en hier zelf niet in kunnen voorzien. Werkbonus uitwerken voor mensen die vanuit uitkeringssituatie doorstromen naar werk in cruciale sectoren 3.1 Aandacht voor het MKB, belangrijk voor werkgelegenheid Amstelveners 1.22 We voorkomen schulden door goede signalering en preventie en door Amstelveners die dit nodig hebben zoveel mogelijk aan een baan te helpen	**Indicatoren:** ■ Percentage bijstandsuitkeringen ten opzichte van verwachte aantal op basis van BUIG. ■ Aantal plaatsingen doelgroepregister in relatie tot banenafspraak RMT Arbeidsmarkt Groot A'dam. **Nota's / Uitvoeringsagenda's:** ■ Koersdocument Werk en Inkomen (2024)

Doelstelling	Coalitieakkoord	Uitvoering
3. Inwoners ervaren zo min mogelijk financiële belemmeringen	1.1 Het aanbod van preventieve programma's verdient aandacht en uitbreiding 1.3 Bij aanpak van psychische problemen sterke verbinding tussen schulden, werkloosheid en psychische of psychosociale problematiek 1.17 De bijzondere bijstand is soms star en weinig flexibel. Dit wordt bij de landelijke politiek aangekaart. Intussen is de overweging om een fonds bijzondere noden op te richten 1.18 Met maatschappelijke partners de Amstelveenpas herijken 1.20 Het bereik van minimaregelingen wordt vergroot. Bezien of minimabeleid kan worden omgezet naar kansenbeleid om ook lage- en middeninkomens een steuntje in de rug te geven om mee te doen 1.21 Amstelveners die afhankelijk zijn van bijstand, schuldhulpverlening of minimaregelingen worden respectvol en met empathie benaderd. Overbodige controles en regels schaffen we af 1.22 We voorkomen schulden door goede signalering en preventie en door Amstelveners die dit nodig hebben zoveel mogelijk aan een baan te helpen	**Indicatoren:** ■ het aantal succesvolle contacten naar aanleiding van meldingen in een gegeven jaar volgt ten minste het landelijk gemiddelde (18% in 2022). ■ van de succesvol uitgestroomde inwoners meldt 75% zich binnen 5 jaar niet opnieuw voor schuldhulpverlening. **Nota's / Uitvoeringsagenda's:** ■ Nota Armoedebeleid; verschijnt eind 2023 ■ Werkagenda GGZ 2023-2026 "Samen werken aan maatschappelijk herstel" (voor het onderdeel samenhang mentale gezondheidsproblematiek en schulden) (Q1 2024) ■ Beleidsplan schuldhulpverlening 2021-2024 (in 2024 nieuwe nota schuldhulpverlening)
4. Jeugdigen groeien gezond en veilig op en kunnen zich optimaal ontwikkelen	1.5 Het voorkomen, opsporen en aanpakken van huiselijk geweld, kindermishandeling en oudermishandeling heeft prioriteit. We versterken 'Veilig Thuis' en de signalerende rol van het onderwijs en zorg- en welzijnsorganisaties en focussen meer op samenwerking tussen diverse hulporganisaties 1.11 Jeugdigen die niet meer thuis kunnen wonen komen bij voorkeur in een gezinsvorm terecht in plaats van een instelling 1.13 Jongeren moeten genoeg te doen hebben in Amstelveen en zij moeten zoveel mogelijk zelf activiteiten en evenementen kunnen bedenken en organiseren 2.1 Kansengelijkheid vergroten door kinderopvang en onderwijs verder te verbinden en te zorgen voor verrijkte schooldagen 2.3 Jeugdhulpverlening en schoolmaatschappelijk werk komen meer op maat beschikbaar en er komen bindende afspraken om 'thuiszitten' te voorkomen 2.4 Relatie tussen jeugdhulp en sociaal-maatschappelijk werk wordt verstevigd voor het voortgezet onderwijs 2.5 Er komt extra ondersteuning voor kinderen met taal-, lees- en rekenachterstanden	**Indicatoren:** ■ Aandeel succesvol afgesloten trajecten specialistische jeugdhulp ten opzichte van het totaal aantal afgesloten trajecten. Doel is 80% succesvol. ■ Aandeel jeugdigen onder de 23 jaar met jeugdhulp ten opzichte van het totaal aantal jeugdigen onder de 23 jaar in de gemeente. Het doel is afname. ■ Aandeel jeugdigen met residentiële hulp (jeugdhulp met verblijf) ten opzichte van jeugdigen met jeugdhulp zonder verblijf. Stabilisering van de verhouding is het doel. ■ Aantal meldingen Huiselijk geweld bij Veilig Thuis.* ■ Aantal jeugdbeschermingstrajecten en IHV13w trajecten blijft gelijk of daalt. ■ Percentage nieuwe voortijdig schoolverlaters ten opzichte van totaal onderwijsdeelnemers blijft gelijk of daalt. ** De interpretatie van het aantal meldingen bij Veilig Thuis is niet eenduidig: een stijging van het aantal meldingen kan wijzen op een stijging van huiselijk geweld: het kan er echter ook op wijzen dat er vaker gesignaleerd en gemeld wordt bij Veilig Thuis.* **Nota's / Uitvoeringsagenda's:** ■ Onderwijs-jeugdagenda (Voorjaar 2024) ■ Regioplan huiselijk geweld en kindermishandeling (2022) ■ Verordening jeugdhulp (2021) ■ Update Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijs 2025 – 2039 (Eerste helft 2024)

Doelstelling	Coalitieakkoord	Uitvoering
5. Inwoners beheersen de Nederlandse taal en hebben kennis van de samenleving	1.10 In afstemming met Vrijwilligerscentrale wordt ingezet op verjonging vrijwilligers, versteviging van de verbinding tussen oudere en jongere generaties vrijwilligers en het betrekken van internationale inwoners bij lokaal vrijwilligerswerk 1.23 Blijvend inzetten op inburgering en participatie 2.1 Kansengelijkheid vergroten door kinderopvang en onderwijs verder te verbinden en te zorgen voor verrijkte schooldagen 2.5 Extra ondersteuning voor kinderen met taal- en leesachterstanden 2.7 Continuering van de strijd tegen laaggeletterdheid	**Indicatoren:** ■ Percentage van de leerlingen die zijn aangemeld voor de taalklas/internationale schakelklas dat zonder wachttijd deelneemt aan deze taalklassen. ■ 90% van de geïndiceerde kinderen Voorschoolse educatie (VE) neemt deel aan een VE peutergroep. ■ Het percentage statushouders dat 3 jaar na vestiging minimaal aan het (parttime) werk en uitgestroomd uit uitkering. ■ Aantal volwassenen dat gebruik maakt van een taalcoach en aantal volwassenen dat deelneemt aan een taaltraject (in relatie tot de 7% laaggeletterde inwoners in Amstelveen) (WEB). **Nota's / Uitvoeringsagenda's:** ■ Onderwijs-Jeugd agenda (gedeelte laaggeletterdheid, Voorjaar 2024) ■ Aanpak laaggeletterdheid Amstelveen en Aalsmeer 2022-2026 (februari 2023)
6. Inwoners helpen elkaar	1.7 Gemeente zet zich in om samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke- en zorginstellingen het taboe op eenzaamheid te doorbreken 1.8 Stimuleren en faciliteren van 'Right to Challenge' initiatieven van Inwoners 1.10 In afstemming met Vrijwilligerscentrale wordt afgestemd op verjonging vrijwilligers, versteviging van de verbinding tussen oudere en jongere generaties vrijwilligers en het betrekken van internationale inwoners bij lokaal vrijwilligerswerk 1.23 Blijvend inzetten op inburgering en participatie 1.24 Tegengaan van discriminatie is belangrijke verantwoordelijkheid van de gemeente. Richten op preventie, bewustwording en dialoog 1.25 Uitbreiding mogelijkheden tot ontmoeting, waarbij geheleAmstelveense samenleving wordt betrokken. Eigen initiatieven worden maximaal ondersteund 1.27 Bij nieuw beleid expliciete uitwerking rond gevolgen besluitvorming voor kansengelijkheid in de stad 1.28 Bij uitvoering participatietrajecten is grondhouding dat wordt getracht ideeën van inwoners mee te nemen bij projecten 1.29 Amstelveen blijft vluchtelingen humaan en gastvrij opvangen	**Indicatoren:** ■ Percentage vrijwilligers in de bevolking van 18 jaar en ouder. ■ Percentage mantelzorgers in de bevolking van 18 jaar en ouder. ■ Aantal geregistreerde mantelzorgers neemt toe. ■ Aantal mantelzorgers dat wordt ondersteund neemt toe. **Nota's / Uitvoeringsagenda's:** ■ Diversiteitsagenda, inclusief lokale inclusieagenda (najaar 2023) ■ Visie 'Amstelveen Ontmoet Elkaar' ■ Actieplan Mantelzorg 2019-2022 (update volgt in 2024) ■ Uitvoeringsplan SPUK GALA (okt 2023) ■ Nota aanpak eenzaamheid Amstelveen (2021) ■ Internationaal beleid 2023-2026: werken aan een internationale stad in balans (2023)
7. Inwoners functioneren zo zelfstandig mogelijk	1.1 Voorkomen is beter dan genezen. Preventieve programma's gericht op bijv. dementie 1.3 Zorgen voor time-out voorziening en waar mogelijk voor alternatieve zorg om wachtlijsten te verkorten 1.6 Hulp bij dementie wordt versterkt 4.10 Het OV moet voor iedereen toegankelijk zijn 5.23 Voor doelgroepen concreet projecten aanwijzen en doelstellingen formuleren. Hierbij bijzondere aandacht voor levensloopbestendigheid en toegankelijkheid	**Indicatoren:** ■ Percentage cliënten WMO dat aangeeft door de ondersteuning zich beter te kunnen redden en beter de dingen kunnen doen die ze willen; ■ De uitstroom van economisch daklozen naar vervolghuisvesting of sociaal netwerk is minimaal 70%; ■ Percentage cliënten dat uitstroomt uit de MOBW-keten en werk of een zinvolle dagbesteding heeft; ■ Aantal her-aanmeldingen na uitstroom uit de MOBW-keten. **Nota's / Uitvoeringsagenda's:** ■ Regioplan MOBW: "een nieuwe start in Amstelland" ■ Verordening WMO ■ Woonzorgvisie Amstelveen (2022) en Uitvoeringsprogramma Woonzorgvisie Ouderen (Q4 2023) ■ Werkagenda GGZ 2023-2026 "Samen werken aan maatschappelijk herstel" (Q3 2023) ■ Actieplan 'De mens zien, dementie' 2023-2026 (december 2023)

Doelstelling	Coalitieakkoord	Uitvoering
8. Er is minder geweld in afhankelijkheidsrelaties	1.5 Het voorkomen, opsporen en aanpakken van huiselijk geweld, kindermishandeling en ouder-mishandeling heeft prioriteit. We versterken 'Veilig Thuis' en de signalerende rol van het onderwijs en zorg- en welzijnsorganisaties en focussen meer op samenwerking tussen diverse hulporganisaties.	**Indicatoren:** ■ Aantal meldingen huiselijk geweld bij Veilig Thuis; ■ Aantal kinderen dat wordt aangemeld bij Veilig Thuis of Jeugdbescherming (gecertificeerde instelling); ■ Aantal huisverboden. **Nota's / Uitvoeringsagenda's:** ■ Regioplan huiselijk geweld en kindermishandeling ■ Onderwijs-jeugdagenda (onderdeel Veiligheids-keten, voorjaar 2024)
9. Inwoners zijn in staat gezond te leven	1.1 Voorkomen is beter dan genezen. Preventieve programma's gericht op bijv. gezonde voeding en (game)verslaving 1.2 We stimuleren gezond gedrag via sportverenigingen, scholen, en andere maatschappelijke organisaties 2.8 Alle Amstelveners hebben gelijke kansen op een gezond leven in onze stad 2.9 De Amstelveense Poel is een parel in Amstelveen. De sport en recreatiemogelijkheden op deze plek worden vergroot 2.10 De samenwerking tussen sportverenigingen wordt gestimuleerd en ondersteuning wordt geboden om wachtlijsten weg te werken Afspraken hierover in Sportakkoord 2.0 2.11 Er is oog voor de tekorten aan vrijwilligers. Ondersteuning AmstelveenSport bij betere begeleiding van vrijwilligers bij de sportverenigingen	**Indicatoren:** ■ Toename van het Percentage Amstelveners dat zich gezond voelt (ervaren gezondheid); van 80% in 2016 naar 82% in 2024; ■ Afname van 4e klassers VO dat wekelijks rookt van 7% in 2018 tot 6% in 2026; ■ Afname van volwassenen dat rookt van 17 % in 2016 naar 16% in 2024; ■ Afname van 2e en 4e klassers VO met (ernstig) overgewicht van 13% in 2018 naar 12 % in 2026; ■ Afname van volwassenen met (ernstig) overgewicht van 42% in 2016 naar 40% in 2024; ■ Afname 4e klassers VO dat ooit alcohol heeft gebruikt van 57% in 2018 naar 53% in 2026; ■ Afname van volwassenen dat zwaar en/of overmatig drinkt van 11% in 2016 naar 10 % in 2024; ■ Afname van 65+ers dat in afgelopen jaar 1 of meerdere keren in gevallen van 33% in 2016 naar 31% in 2024. **Nota's / Uitvoeringsagenda's:** ■ Regionale samenwerkingsagenda zorg en welzijn (okt. 2022) ■ Uitvoeringsagenda gezond in Amstelveen 2020-2022 ■ Uitvoeringsplan SPUK GALA (okt. 2023) ■ Uitvoeringsplan SPUK IZA (dec 2023) ■ Gezondheidsagenda (2024) ■ Visie op een gezonde leefomgeving (Afd. Stedelijke ontwikkeling, eind 2023) ■ Visie op maatschappelijk vastgoed (2024) ■ Sportnota (2021). ■ Sportakkoord (2020, herijking volgt) ■ Integraal Huisvestingsplan Eerstelijns Zorgvoorzieningen (voorjaar 2024)